

Ein »völlig einwandfreies Benehmen« – sogar für Frauen

Es war wie im Zirkus: Mehr als 50 Jahre reiste Joseph Henry Blackburne (1841–1924) zweimal jährlich durch die englische Provinz und spielte simultan, mal sehend, mal blind – ganz nach Belieben der Gastgeber. In seinen guten Zeiten konnte er dafür Honorare von 15 Pfund (heute fast 3000 Mark) fordern.

Denn die Zeiten hatten sich gebessert, Schach hatte ganz eindeutig an Ansehen gewonnen.

Wurde es vorher, gerade in religiösen Kreisen, fast als unanständig erachtet, benutzten manche Decknamen, ja sogar Masken, um nicht als Schachspieler geoutet zu werden, galt Schach inzwischen, selbst mit Fremden, als »völlig einwandfreies Benehmen«.

Die Gesellschaft zur Verbreitung nützlichen Wissens hatte Schach, das »königliche Spiel«, entdeckt. Es war eine

»rationale Erholung« und daher eine »ehrbare« Form der Unterhaltung. Ihre Bibel war Benjamin Franklins *Morals of Chess*, welches die moralischen und geistigen Tugenden des Schachs hervorhob. Selbst Frauen, auf deren Bedürfnisse man sich durch eine »Anstandsdame« einstellte, suchten Belehrung im Schach.

Vorbei die Zeiten, als der über 70-jährige Aaron Alexandre für einen »Apfel und ein Ei«, gestiftet von »Wohltätern«, auf Tournee ging.

Doch bei aller neuen Ehrenhaftigkeit der Schachkunst, der Erfolg Blackburnes, der wegen seiner mächtigen Erscheinung auch »der schwarze Tod« genannt wurde, lag sicher auch darin, dass er nicht stundenlang in völligem Schweigen langsam seine Gegner »zusammenschob«, sondern dabei plauderte und lachte, rauchte und trank (*no tea!*).

Sehen Sie, wie er 1863 in Manchester als Schwarzer am Zug mit einer köstlichen Kombination einen gewissen Steinkühler in drei Zügen matt setzte?

HELMUT PFLEGER

„Schach hatte an Ansehen gewonnen.“

„Ganz eindeutig!“ Zo denkt Helmut Pfleger erover. Zelfs vrouwen doen het. Wie zou hem willen tegenspreken? Toch niet de dames en heren van de film-industrie?

Ziet u overigens hoe het mat in drie gaat? Stuur of mail uw oplossing naar de redactie en maak kans op een fles Rotwein. Of een blikje Bockwurst. Dat mag ook.

385

december 2000

Colofon

CaïssaNieuws is het clubblad van de
schaakvereniging Caïssa
opgericht 1-5-1951
Clublokaal: Oranjehuis
Van Ostadestraat 153 - 1073 TK
Amsterdam

Telefoon 679 55 59 - clubavond: dinsdag

Voorzitter

Frans Oranje
Oudezijds Voorburgwal 109 C
1012 EM Amsterdam
Telefoon 020 627 70 17
e-mail FOranje@cable.A2000.nl

Wedstrijdleider interne competitie

Dennis Breuker
Van Heemskerckstraat 58
1013 PA Amsterdam
Telefoon 020 609 63 52
e-mail breuker@chello.nl

Wedstrijdleider externe competitie

Theo Weijers
Spaarndammerstraat 143²
1013 TG Amsterdam
Telefoon 020 688 13 12

Secretaris

Peter van der Werf
Staalstraat 22"
1011 JM Amsterdam
Telefoon 020 623 43 32

Penningmeester

Tony Slengard
KNSM-laan 218
1019 LM Amsterdam
Telefoon 020 6849660/4189762 (privé)
e-mail tonyslengard@netscape.net
Giro 460 28 82 t.n.v. SV Caïssa - A'dam

Materiaalbeheer

Eric van Tuijl
Noordzijde 331
1064 MG Amsterdam
Telefoon 020 613 98 00

Redactie

Tony Lith
Tweede Helmersstraat 42 hs
1054 CL Amsterdam
Telefoon 020 683 44 92
e-mail tonylith@xs4all.nl

Inhoud

4. Van het bestuur
5. Dan maar bot!
6. Zonder kloten?
9. Een vroege Sinterklaas
10. Jildo naait kneusjes oor aan
13. Peter serieuzer
13. Caïssa 5 opgeknapt
16. Slaughterhouse 5
18. Het onsterfelijk offer
20. Funschaaktoernooi
23. Opkringelende rook
24. Het spel der koningen
25. Renzo voor de leeuwen
27. Het Eijgenbroodtoernooi 2000
32. Jong-Caïssa
33. De schaker als zonderling

en verder ...

De uitslagen en de stand 34 - 39

Agenda

2 januari
ronde 15

Caïssa 2 - Isolani 1

6 januari

KNSB: Caïssa - Unitas

9 januari

ronde 16

Caïssa 2 - Euwe 4

15 januari

Het Probleem 1 - Caïssa 3

16 januari

ronde 17

Caïssa 5 - Tal 4

23 januari

ronde 18

30 januari

ronde 19

Caïssa 4 - Almere 2

6 februari: Caïssa 6 - De Raadsheer 4

De tekening op de voorpagina is van Adrian Harrison

Redactioneel

Morsig

Er zijn nogal wat mensen die denken dat als we geen verschil meermaken tussen 'wij' en 'zij' het een stuk beter met de wereld zou gaan. Het is nog maar de vraag of dat zo is. Je hebt bijvoorbeeld schakers en niet-schakers. Wij schakers vragen ons af hoe zij in vredesnaam de tijd doorkomen, terwijl zij zich afvragen waar wij mee bezig zijn. Dat blijft een bron van misverstand. Nog net voor de feestdagen kopt de kwaliteitskrant boven de bespreking van de film die gemaakt is naar het boek 'The Defense' van Vladimir Nabokov.

Schakers zijn wilde en morsige zonderlingen

Daar staan we dan met ons goeie gedrag. Wie wel eens Lautier of Sokolov van dichtbij bezig heeft gezien, weet dat dit kletsboek is. Of neem de sterkste schaker van dit moment: Kramnik. Wild? Morsig? Hij?

Ook dicht bij huis kunnen we aan de hand van de gedragingen van bijvoorbeeld dr. Jaap Spreeuw of Avni Sula vaststellen dat die koppenmaker van het NRC/Handelsblad niet goed bij zijn hoofd is.

Toch denken veel niet-schakers zo over 'ons', schakers. Waar ligt dat nou aan?

Ik denk dat dat komt omdat men het liefst de dingen zonder nuances zien. Je hebt van die stereotiepen die de wereld een stuk eenvoudiger maken. Een Fransman? Stokbrood, wijn en o la la. Engels? Slecht eten, excentriek en geen o la la. Een Duitser? Bratwurst & kartoffeln. Oostenrijkers? Jodelend fout volk in de bergen.

En dan hebben we het niet eens over de arme Belgen, waar ze overigens ook boter en kaas produceren. Net als in Denemarken. Tulpen schijnen trouwens oorspronkelijk uit Turkije te komen. Evenals Sinter-

klaas. Waar hebben we het eigenlijk over?

De wereld wordt eenvoudiger door stereotiepen. Ze brengen orde in de chaos.

Boven de categorie schakers staat blijkbaar: wild, morsig en zonderling. Maar zo zijn we niet. Daarom stel ik voor dat wij ons edele tijdverdrijf gaan *upgraden*. Wat dat precies is, moet je aan Kees Sterrenburg vragen, maar in ons geval gaat het om het creëren van een beter *image*, zagezegd.

Met dat doel voor ogen ging de redactie naar het antiquariaat van Harry Jong. Hij doet ook in antieke schaakspelen. Bij hem zie je hoe fascinerende schaken is. Al eeuwenlang. Over de hele wereld. Aardig idee toch, dat je kunt schaken met iemand die je verder helemaal niet kunt verstaan. Wist u trouwens dat er schaakstukken zijn waar de verzamelaar twintig tot dertigduizend gulden voor over heeft?

Wat nou morsig! Zonderling? Mmwah ...

De redactie wenst u prettige feestdagen en een gelukkig nieuwjaar toe. T.

Oproep

Volgend jaar vieren we het 50-jarig bestaan van Caïssa. Om dit zo goed mogelijk te laten verlopen, heeft het bestuur bedacht dat het leuk zou zijn als ook zoveel mogelijk oud-Caïssanen bij het feest aanwezig zijn. Maar ... waar zitten die ex-leden? Misschien weet u het. Als dat het geval is, moet u òf Theo (688 43 32) òf Lucie (623 03 83) bellen.

Hartelijk welkom zijn: Ilka Hausmann, Steve Michel, Chris Leenders, Alexandra Raymakers, Hiske Sportel, Sarah Sportel, Diane Sportel, Jody Wijchgel en Ruud van der Pol.

Het ledenaantal bedraagt thans: 114.

De Caïssa-homepage:

www.homepages.hetnet.nl/~svcaissa/

~svcaissa/

Van het Bestuur

In de vergadering van 5 september 2000 is besloten dat de vereniging zich in februari 2001 opnieuw zal uitspreken over de situatie van onze huisvesting. De externe competitie en het Corus Toernooi in Wijk aan Zee maken het niet eenvoudig een vergadering op korte termijn bijeen te roepen.

Het bestuur is van mening dat:

1. de huisvesting en beheer van de bar goed functioneren,
2. het huurcontract met de Kerkvoogdij dient te worden voortgezet,
3. in februari hierover met de Kerkvoogdij overlegd moet worden.

Wij kunnen ons voorstellen, dat er leden van Caïssa zijn, die een andere mening hebben. Graag willen wij dat dan zo spoedig mogelijk horen. Hiervoor kunt u onder-

staand strookje gebruiken, door het in te vullen en aan iemand van het bestuur te overhandigen.

Onze penningmeester wil graag alle contributies voor 1 januari 2001 op de rekening van Caïssa hebben. Wij vragen om uw medewerking.

Verder wenst het bestuur u prettige feestdagen en een zeer goed 2001.

Ondergetekende:	(naam)
is van mening dat:	
(uw aanbeveling met betrekking tot de huisvesting)	
datum:	
handtekening:	

HET EERSTE

Tal - Caïssa 3½ - 6½

Hajo Jolles

De tweede wedstrijd van het seizoen stond in het teken van het voorlopige afscheid van Jaap die als u dit leest al naar Londen is verhuisd om daar aan de universiteit les te gaan geven. Misschien dat hij een van de laatste wedstrijden nog een keer meedoet. Zeker als er dan een reddende engel nodig is, is hij bereid om er een retourtje Heathrow - Schiphol aan te spenderen. Maar voorlopig is degradatie niet zo waarschijnlijk. Het op rating zwakste team van de klasse, Caïssa dus, staat na twee overwinningen mede aan kop.

In de wedstrijd tegen Tal zat het niet tegen. Van de vijf remises kwamen er twee, die van Robert en Elwin, min of meer normaal tot stand. Niek, Hans en Michel overleefden een mislukte opening en haalden

met veel hulp van de tegenstander het halve punt binnen. Bij Albert mislukte de opening ook, maar hier lette zijn tegenstander wel op. Avni won omdat Jeroen v.d. Berg in remisestelling een zelfmat construeerde.

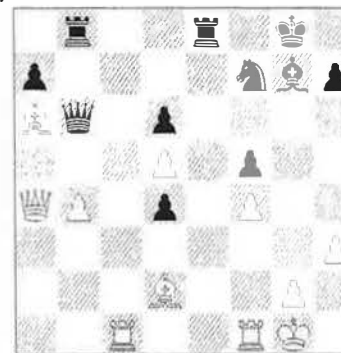
Ook bij Michaël leek remise, na een avontuurlijke partij, de logische uitslag. Tegenstander Dinand Webbink vond echter van niet, forceerde en verloor. Hajo kwam overweldigend uit de opening, deed zijn best om het in tijdnood te vernakken, maar hield nog net genoeg voordeel over om het na de 40ste zet uit te schuiven.

Eigenlijk speelde alleen Jaap een overtuigende partij. Niets forcerend bracht hij zijn tegenstander langzaam op. Een typische Jaappartij! Let bij het naspelen ook op de terugkerende zet Ld3 (rustigaandan breekt het lijntje niet).

Jaap Spreeuw - Wim Luberti

1. c4 g6 2. e4 Lg7 3. d4 d6 4. Pc3 Pc6 5. d5 Pd4 6. Le3 c5 7. Pge2 Db6 8. Pxd4

cx d4 9. Pa4 Da5† 10. Ld2 Dc7 11. c5 Pf6 12. cd ed 13. Ld3 0-0 14. 0-0 Te8 (14. .. b5!) 15. f3 Ld7 16. Tc1 Db8 17. b4 b5 18. Pb2 Db6 19. a4 Tac8 20. ab Lxb5 21. Pc4 Lxc4 22. Lxc4 Pd7 23. Da4 Pe5 24. La6 Tb8 25. h3 f5? (25. .. g5!) 26. ef gf 27. f4 Pf7

28. Ld3 Een typische Jaap-zet
29. .. Db7 29. Da5 Db6 30. Dxb6 ab 31. Lxf5 Pd8 32. Ld3 Te7 33. Ta1 Tc7 34. Tfe1 Tf7 35. Ta2 Lh6 36. g3 Lg7 37. Teal Lf6 38. Kf2 Kg7 39. Kf3 h5 40. Ta7 Tbb7 41. Txb7 Txb7 42. g4 Pf7 43. Kg3 hg 44. hg Le7 45. g5 Lf8 46. Kf2 Le7 47. Lf5 Pd8 48. Ke2 Kf7 49. Kd3 Lf8 50. Ta8 Ke7 51. Kxd4 Tc7 52. Kd3 Lg7 53. Lg6 Lb2 54. f5 1-0

Een van mijn weinige goede partijen in KNSB 2000

Analyse Michaël Wunnink

M.Wunnink - D.Webbink

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. d4 cd4 4. Pd4: Pf6 5. Pc3 a6 6. Le2 e5 7. Pb3 Le7 8. 0-0 0-0 9. Kh1 Dc7 10. g4 Le6 11. f4 ef4: 12. g5 Pfd7 13. Lf4: Pc6 14. Pd5 Ld5: 15. ed5: Pce5 16. Pd4 g6 17. c4 Tfe8 18. Tc1 Lf8 19. b4 Een bekende variant. Wit heeft ruimtevoordeel, maar de g-pion mag van mij best op g2 staan!

19. .. Tac8 20. Pb3 Dd8 Ontsnapt uit de c-lijn en de diagonaal h2-b8.

21. Dd2 De7 22. Pa5 b6 23. Pb3 Aanvankelijk had ik het pionoffer 23. Pc6 Pc6:

24. dc6: Tc6: 25. Lf3 Tc7 26. Ld5 met compensatie op het oog, maar besloot toch de spanning in de stelling te houden.

23. .. Pc4!?! Wel gezien, maar verworpen omdat wit na 24. Lc4: De4† 25. Kg1 Tc4: zoals geschiedde, het gemene 26. Tce1 tot zijn beschikking heeft, hetgeen na

26. .. De1: 26. .. Df4: 27. Te8! 27. Te1: Te1:† 28. De1: Tf4: tot een stelling leidt waarin zwart goede remisekansen heeft. Als wit niet actief te werk gaat, kan zwart zelfs snel het initiatief overnemen, derhalve:

29. De8 Pe5 30. b5 a5! 31. Dd8 Pc4

32. Pa5!?! Ik zag niets constructiefs, dus dan maar bot. Heb ik wel vaker last van.

32. .. ba5: 33. b6 Pb6: 34. Db6: a4 35. Dc6 Tg4† 36. Kf2 Tg5: 37. Da4: Td5: 38. Da8 Td2† 39. Ke3 Th2: 40. a4 Ta2 41. a5 Kg7 Deze stelling is ongetwijfeld remise, maar nu gaan er rare dingen gebeuren. 42. a6 d5 43. Kd4 Ta5 44. Dc6 h5 45. Db6 Ta4† 46. Kd5: h4

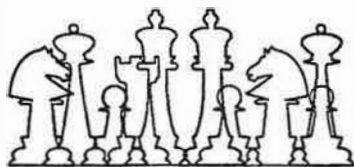

47. a7 h3 48. Dd4†! Een leuke zet, maar Dd4 een zet geleden (met pionnen op a6 en h4) zou van meer talent hebben getuigd.

48. ... Td4: 49. Kd4: Ld6 50. a8D h2 De rest is simpel: witte velden pakken.

51. Da1 Lc7 52. Kd5† Kg8 53. Kc6 Le5 54. Da8† Kg7 55. Kd7 Lf4 56. Ke8 f6 57. Db7† Kh6 58. Kf7 1-0

♞

Caïssa - Euwe 3½ - 6½
Een keurige nederlaag.

Niek Narings

Is ons gebruikelijk herfstoffensief alweer ten einde en gaan we een zware winter tegemoet? Deze vraag werpt zich op na de kansloze nederlaag in de stadsderby tegen Euwe. Net als vorig seizoen waren we dit jaar sterk uit de startblokken geschoten en leken vooraf onze kansen tegen Euwe niet onaanzienlijk. Ze konden op papier dan wel aanspraak maken op een gemiddelde ratingplus van zo'n 80 punten, maar de *realisten* in het team hadden al besloten "dat dat niet genoeg is". Nu gaan ratingoverwegingen voorlopig sowieso niet op voor een wedstrijd tegen Euwe. Daarvoor ligt de de fikse schrobbering die Caïssa twee seizoenen geleden collectief onderging nog te vers in het geheugen. Vorig jaar konden wij, gedreven door revanchegevoelens, een flinke tik terug uitdelen. Was het dit jaar gewoon weer hun beurt? Er werd alvast gesuggereerd dat het 'kampioenschap van Amsterdam' pas bij drie achtereenvolgende overwinningen een werkelijke beslissing zal opleveren.

Hoe zal ik het spel van het eerste in deze wedstrijd moeten omschrijven? Slap, inspiratieloos, zonder kloten? Dit zou je kun-

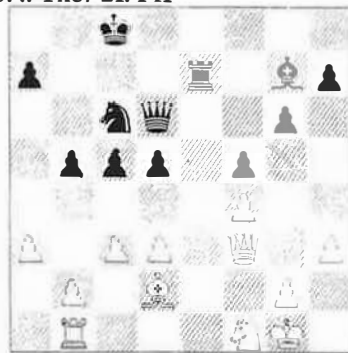
nen concluderen aan de hand van een aantal partijen waarin het mes niet echt op tafel werd gelegd en voor de kleine middelen werden gekozen, waarna we o zo geroutineerd niet verder kwamen dan een respectabele remise.

Of kan ik het wat dat betreft beter alleen over mijn eigen halfje hebben?

Bord 2: Niek Narings - Piet v. d. Weide
1. e4 c5 2. Pc3 Pc6 3. f4 e6 4. Pf3 d5 5. Lb5 Pge7 6. xd5 xd5 7. De2 Dd6 8. 0-0 (Pe5!?) Lg4 9. h3 Lxf3 10. Dxf3 0-0-0 (Op een of andere manier had ik dit niet van Pa van der Weide verwacht. Wordt het hakken vandaag?) 11. Lxc6 Pxc6 12. d3 Le7 13. a3 Lf6 14. Pe2 The8 15. Tb1 Td7 16. c3 T7e7 17. Pg3 g6 18. Ld2 Lg7 19. Tfe1 f5 Allemaal zeer positioneel verantwoord gespeeld, maar niet echt energiek.

20. Txe7! één toren ruilen om de e-lijn te neutraliseren, de tweede is nodig om eventueel aanvalskansen te behouden

20. ... Txe7 21. Pfl

21. ... b5?! Bezorgd om Pe3 in combi met c4, b4

22. Pe3 Td7 23. Le1 traaggespeeld. Fritz suggereert hier 23.b4 c4 24.a4!

23. ... d4 24. Pd1 Dd5 25. Dxd5 Txd5 26. c4 xc4 27. xc4 Td7 28. b4 d3 29. Ld2 Te7 29. ... Pd4! +=

30. Tb3 Te4 31. b5 Pd4 32. Txd3 Pe2† 33. Kf1 Pxf4 34. Td6 Ph5 35. La5 Ld4 36. Td8† Kb7 37. Td7 Kb8 38. Td8† ½ - ½

Het zat er niet in, geen rare dingen, mazeltjes etc. Zoals ook onze eeuwige topscoorder Japie Spreeuw, die druk van het verhuizen even langs kwam, moest vaststellen. Japie, we missen je nu al. Moet je nu echt in Londen je geluk vinden terwijl je hier ons hebt? Vooruit dan maar, je zult vast niet over een nacht ijs gegaan zijn toen je besloot het Perfide Albion met een bezoek te vereren. Maar maak het niet te lang, want wat moet een team zonder zijn topscoorder?

Voor de tijdcontrole moesten er naast een viertal remises twee bittere pillen geslikt worden. Albert Riemens moet er duidelijk nog inkomen en ging snel de boot in tegen Harman. De kleine Wunnink was op een lager bord gezet om op één plaats te maken voor Morra-killer de Vilder. Een tactische zet die niet het gewenste resultaat opleverde. Het lekkere hapje in de vorm van Morra-adept Gert-Jan van der Hoeven had kennelijk iets geroken en was ook een paar borden afgezaakt. Helaas ging Michaël er toch aan tegen de topscoorder van Euwe:

Paul Janse - Michaël Wunnink

1. d4 Pf6 2. c4 g6 3. Pc3 d5 4. Pf3 Lg7 5. Lg5 xc4 6. e3 Le6 7. Pe5 Pd5 8. Pxc4 Pxc3 (c5!) 9. xc3 Ld5 10. h4 h5 11. Pd2 c5 12. e4 Le6 13. d5 Lg4 14. f3 Ld7 15. d6 Lxc3 16. Lc4 Le6 (16. ... f6!? Fritz)

17. Lxe6 xe6 18. xe7 Dd4 19. Tc1 Pc6 (19. ... b6) 20. Db3 Lxd2 21. Lxd2 Pb4? (21. ... Dd7 +=) 22. Dxe6 (+-) Pd3† 23. Ke2 Pxc1† 24. Txc1 Dd7 25. Dg6† Ke7 26. Lg5† Kf8 27. Lh6† Ke7 28. Lg5† Kf8 29. Txc5 1-0

Toch werd er wel gestreden tot het naadje. Robbert Kikkert wist niet alleen door onkunde bij zijn tegenstander uit een welhaast zeker dodelijke omklemming te ontsnappen. En Avni Sula dan? Bijna als vanzelfsprekend won hij weer. Dit keer hoefde hij

niet uit een hopeloze positie terug te vechten, zijn gebruikelijke taktiek zo lijkt het, maar was zijn tegenstander al binnen twintig zetten in een Engelse partij het spoor bijster. Er zijn al heel wat theorieën losgelaten op het geheim van 'de magiër'. Is het zijn onvoorspelbaarheid, een constant concentratievermogen, of zijn zet-voor-zet spelopvatting, die hem zo'n lastige tegenstander maken?

Eén ding staat vast: het moeilijk te vertalen 'a leage on his own' manifesteerde zich zelden zo treffend als in dit fenomeen.

En na de tijdcontrole werd er nog stevig gebikkeld om alsnog een onmogelijke puntendeling uit het vuur te slepen. Nog uren nadat iedereen zich eigenlijk al met de ruime nederlaag verzoend had en de reservering voor de pizzeria al rond was strenden Michel Kahn en Kapitein de Vilder met de moed der wanhoop door. En verdomd, even, even zagen we een sprankje licht in de duisternis en spoedden we ons naar het bord van Michel. Een paar uur eerder zat hij met een pion minder en een eeuwig opgesloten toren in zijn maag. Hij had in die stelling waarschijnlijk graag willen opgeven, maar helaas, dat mocht niet. Tegenstander Bödicker 'profiteerde' echter door voor nog een luizig pionnetje de toren uit zijn lijden te verlossen. Daar kreeg hij spijt van, want uiteindelijk moest hij een steeds problematischer toreneindspel met twee en vervolgens slechts een pluspion zien te winnen. Dat lukte maar net:

zie het diagram op de volgende bladzijde

1. ... g5 2. Kg6 g4 3. Kf5 g3 4. Ta2! Tf8† (4. ... g2 5. Tg2 Txa7 6. Tg7 +=)

5. Ke5 Ta8 6. Kd5 Kf6 Kritiek is 6. ... Td8† 7. Kc6 Kxe6 8. Ta3! (8. a8D Txa8 9. Txa8 Kf5 met een theoretische remise) en volgens Michel wint dit nog steeds voor wit.

7. Kd6 en wit won toch nog gemakkelijk.

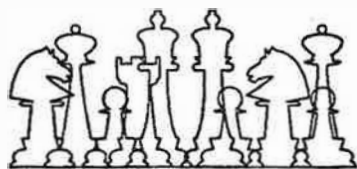

Rob Bödicker - Michel Kahn

Zie voor het verdere verloop pag. 7

En daarmee stond de nederlaag vast. Hans de Vilder was ondertussen flink aan het diepzeedenken geslagen om met een kwal minder maar met een paar vrijpionnen op winst te kunnen spelen tegen Rob Witt.

Helaas, zijn tegenstander verstoorde de plannen met een lullig matmotiefje midden op het bord. En zo stond uiteindelijk de uitslag op het scorebord, die al een uur of drie, vier in de lucht hing. En Bert en Nel hadden nog wel voor feestelijke toastjes gezorgd. Volgende ronde wacht ons Groningen-uit. Lekker slapen in trein. ♞

Volle maan

Michel Kahn

Het is rond negen uur 's avonds als we met de trein Amsterdam binnenrijden. Het was vollemaan, en het museum Metropolis ligt erbij als een prachtig schip dat ons verwelkomt. De stemming is op-perbest, want we hebben kampioens-kandidaat Groningen een gelijk spel afgedwongen. Toen we uit Amsterdam vertrokken

had iedereen zo'n beetje het gevoel dat we een zware nederlaag in het verre Noorden tegemoet konden zien, 7-3 of 8-2.

Pieter Melford vertelde me dat hij voor zo'n KNSB-zaterdag nooit zo'n zin heeft om te spelen. Hij deed in Amersfoort dan ook z'n best om bij het overstappen op de trein naar Groningen, zich buiten de trein te laten sluiten. De deuren al dicht, tevergeefs op 'open' drukken, maar Pieter gilte buiten dat het een lieve lust was. Toen hij dreigde voor de trein te springen, ging de deur alsnog open...

Vanaf C.S. Groningen wandelden we eerst naar een bakker, daarna naar een industrieterrein, want Schaakclub Groningen speelt z'n KNSB-wedstrijden in de kantine van een of ander bedrijf.

Michaël Wunnink had zich terdege voorbereid op een Draak tegen IGM Sergei Tiviakov, met een boek over de Draak geschreven door dezelfde Groningse Rus. Michaël had de nacht daarvoor geen minuut geslapen. Niet de komende partij was de oorzaak, maar een Poolse schone. En, ja hoor, een Siciliaanse Draak kwam op het bord en nadat Michaël zich had kapot geofferd, gaf hij op. Niek Narings is al een tijd in bloedvorm. Op de heenreis lijkt het mij dat hij het relaxte van ons allemaal is. Hij speelt met zwart een Grünfeld tegen IM Gert Ligterink, ex-kampioen van Nederland! Na een partij met wisselende kansen wint Niek. Bravo! Hij verslaat voor het eerst een IM!

Robert Kikkert is zwaar verkouden, concentreert zich op de heenreis met een walkman met muziek. Hij krijgt dan van de zware tegenstander IM Yge Visser een nieuwtje gepresenteerd in z'n vierpionnen-aanval Konings-Indisch op zet zeventien of zo. Visser krijgt een klassieke koningsaanval en wint.

Hajo Jolles moest tegen het jeugdtalent Jan Werle spelen. Hij kreeg in de zgn. Wijk-aan-Zee-variant volgens mij goed tegenspel, won een kwaliteit en werd vervolgens toch getruukt en verloor.

Hans de Vilder was weer een prima teamcaptain. Alles prima geregeld (opstelling, treinkaartjes en routebeschrijving). In z'n partij tegen Van Kooten speelde hij z'n nieuwe liefde tegen 1... e5, het loperspel Lc4. Volgens mij dicteerde hij de hele partij het spel, kwam een volle torwen voor, maar moest door tijdsoverschrijding het hele punt aan z'n tegenstander laten.

Avni Sula ontpopte zich als onze superjoker. Ditmaal aan een hoger bord speelde hij een Russische verdediging. Na 1. e4 e5 2. Pf3 Pf6 3. Pe5 d6 4. Pxf7!? gaf hij op zijn geheel eigen wijze snel het stuk terug, stond dan wel een pion achter, maar had positionele compensatie. In een prachtige partij zette hij tegenstander M. Riemens (geen familie van Albert) hardstikke mat. Chapeau Avni! Zijn score is nu 4 uit 4. Zijn vakantie in januari is hem van harte gegund. Wel zullen we hem een wedstrijd moeten missen.

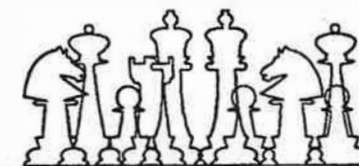
Michel Kahn speelde tegen een Siciliaan van H. in 't Veld. Na een stevige laveerpartij, besliste een witte vrijpion op c7 de partij. Michel's eerste overwinning in de eerste klasse KNSB.

Albert Riemens had er zin in tegen de senior van Groningen, Chris Baljon. Het was een Siciliaan waar ik niet veel van begreep, maar Albert bleek de stelling goed te begrijpen en noteerde zo zijn eerste overwinning voor Caïssa. Prima gedaan!

Pieter Melford had hard kunnen toeslaan tegen R. Potze. Hij verzuimde z'n kansen te benutten en de partij eindigde onbeslist.

Elwin Osterwald had ook een jeugdige opponent: A. Corstellani. Nadat hij niet tevreden was met de opening verloor hij

snel een pion. Een taaie verdediging en wat hulp van zijn tegenstander, maakte dat de partij als eerste klaar was: remise. ♞

2 HET TWEEDE

Caïssa 2 got game !!

Tom Spits

De tweede ronde promotieklasse heeft een mooie overwinning voor het tweede opgeleverd. Tot grote verbazing van de Caïssa-spelers die om het derde bord stonden, gaf Hemmo ten Hoor zijn partij tegen Dennis Breuker remise waardoor het 4½ - 3½ voor de thuisclub werd. Het tragische voor de Isolani-speler was dat hij niet op de hoogte was dat het op dat moment al 4 - 3 was en dat hij dus moest winnen, een niet eens zo moeilijke opgave aangezien Dennis nog maar 30 seconden te spenderen had.

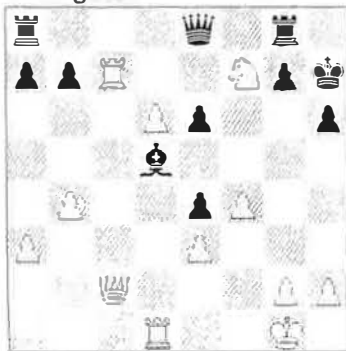
Sinterklaas viel vroeg dit jaar en Caïssa pakte het geschenk met beide handen aan. Dennis kreeg zijn witbier als beloning en Isolani 1 droop niet eens echt teleurgesteld af. De overwinning was wel terecht want er werd als een beer geschaakt door de gemotiveerde helden van het tweede. Na twee degradaties op rij vindt het tweede het wel genoeg. Ondanks dat we weer de laagste gemiddelde rating hebben leggen wij ons niet bij een zekere degradatie neer.

Aan de voorbereiding lag het zeker niet want Tom Spits had de opstelling van Isolani via internet kunnen achterhalen. Voorzien van ratings en opstelling smeedde Bert zijn plan: Lucie zou het beter doen dan Dennis tegen de stugge Nikolic dus

zij mocht als kopvrouw de aanzienlijk sterkere Isolani-speler zien uit te schakelen. Lucie is wel wat verbaasd ("goh, wat hoog") maar belooft haar plicht te zullen doen.

Theo mag met zijn degelijke spel proberen een vuist te maken tegen de sterkste man van Isolani: Minze bij de Weg (2101). Dennis wordt iets uit de wind gezet om te kunnen scoren op 3. Manuri is na zijn afgetekende overwinning tegen Amstelveen gepromoveerd naar 4 en wordt verwacht daar een punt te maken. Het zelfde geldt voor Robert-Jan en Tom die dus 2 plekken moesten prijs geven. Als goede teamleden schikken zij zich in het tactische vernuft van de teamleider. De coach is de baas, en als je protesteert dan "slaat hij je kop er af". Het voormalige vijfde kan daar over mee praten. Aan de staart zitten André en Jildo die de "kneusjes" een oor mogen aannaaien. Met name de onderste borden zullen het ratingoverschot aan de Isolani-topborden moeten goedmaken.

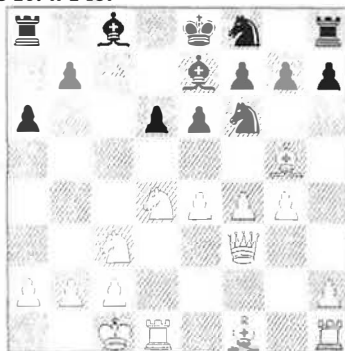
Jildo, vorige keer ook al als eerste klaar, veegt zijn tegenstander hardhandig van het bord in een aanvalspartij uit het boekje. De arme Isolani-invalser op 8 voelt vanaf het startschot het geslepen mes van onze man op de keel en zijn monarch wordt keurig netjes mat gezet:

Kalma - Peetoom stelling na 30.. Ld5
31. Tc1 Lc6 32. b5 Lxb5 33. Dxe4† g6
34. Pg5† Kh8 35. Th7 mat

Het vervolg komt er op bord 4 waar onze sterkste speler Manuri tegen een damstelling zit aan te kijken. Schuiver De Leeuw heeft een enkel toreneindspel bereikt waarin onze man slechts 1 kans op de winst heeft. Hij mist hem en de zaak is beklonken.

Vervolgens een keihard punt op 6. Tom Spits speelt met wit zijn vertrouwde Najdorf. Oude rot Kraaijkamp denkt een nieuwtje te hebben en speelt het onoorlijk 10. .. Pf8?

Spits - Kraaijkamp stelling na 10... Pd7-f8

Tom profiteert vervolgens voorbeeldig: 11. Lg2! De pointe volgt later.

11. .. Pg6 12. h4 h6 13. h5! Niet 13. Lxf6 Lxf6 14. g5 Lxd4 15. Txd4 Pxf4 -+

13. .. Pxf4 minder slecht dan 13. .. hxg5 14. hxg6 Txxh1 15. Txxh1 en zwarts onderontwikkeling nekt hem, bijv. 15. .. fxg6 16. fxg5 Pd7 17. Pxe6 Db6 of Da5 18. Th8† en zwart verliest direct een stuk en moet daarna nog meer materiaal geven om mat af te wenden.

14. Lxf4 e5 15. Pf5 Lxf5 15. .. exf4 16. Pxxg7† Kf8 17. Pf5 en zwarts pionnenstructuur laat aanmerkelijk wat te wensen over.

16. exf5 De lange diagonaal gaat open, de pionte van zet 11.

16. .. exf4 17. Dxb7 Dxb7 18. Lxb7 Ta7 19. Lc6† Kd8 20. Lf3 Kd7 21. Td4 Ph7

22. Thd1 Tb8 23. Pd5 Lg5 24. Pxf4 en de zwarte stelling bezweek op zet 40.

2½ - ½ voor. Helaas is het vervolg wat minder. Robert-Jan heeft in Swart een taaie tegenstander. Hoewel hij met zwart prima het middenspel ingaat zoekt de Caissaan tevergeefs naar de winnende voortzetting. De tijd die hij hiervoor verbruikt keert zich vervolgens tegen hem als de Isolani-speler hem genadeloos door zijn vlag jaagt.

Ook Theo Weijers heeft zijn goede stelling uit het begin door zijn vingers zien glippen. Vanuit een naar eigen zeggen "bizarre" Konings-Indiër haalt Theo tegen het rating-kanon van Isolani een licht voordeel maar durft toch niet de aangeboden a7-pion te nemen. Bij de Weg countert vervolgens met een grootscheepse koningsaanval. Vrijwel al zijn stukken werken mee terwijl Theo's troepen hulpeloos moeten toekijken hoe hun aanvoerder in de doos wordt gestopt (2½ - 2½).

Het is dus weer gelijk met bord 1, 3 en 7 nog volop in de strijd. Op 7 heeft André Bach de rommelstelling waar hij zo van houdt. Eerst een stuk geven voor 3 pionnen in een iets mindere stelling, vervolgens net zolang manoeuvreren tot zwarts stukken het centrum domineren en wit zich moet schikken in een wat meer verdedigende rol. Wit legt het duidelijk af tegen André's goed samenwerkende troepenmacht en laat zijn stelling in tweeën splijten. De kort gerocheerde koning heeft te weinig hulp als onze man zijn aanvalsdoel van centrum naar de koningsvleugel aan het verschuiven is. Een stormaanval met torenoffer scoort vervolgens een mooi punt 3½-2½.

Lucie zit ondertussen op het eerste bord in een gelijke stelling. Hoewel Nikolic misschien een minimaal plusje heeft zijn de tegenkansen voor onze kopvrouw aanwezig. Als in het eindspel met K+T+P+5

pionnen voor beide Lucie op torenruil aandringt wordt vervolgens remise aangenomen. Een keurig halfje tegen een zeer taaie schaker. Captain Bert had groot gelijk om Lucie dit obstakel uit de weg te laten ruimen.

Het is al 4-3 en dus is het beoogde punt al binnen. Meer zal er ook niet inzitten want Dennis heeft geen tijd meer. Toch zonde want hij lijkt wel weer wat initiatief gekregen te hebben. Ondanks dat hij de nacht ervoor in bed wat over het Engels gelezen had, was de opening voor wit. In het middenspel wordt nog steeds weinig bereikt door beide, maar met nog een slordige minuut op de klok produceert Dennis nog even dit grapje:

Ten Hoor - Breuker stelling na 35.Td4 35. .. Db6 36. Kf2 Kf7 36. .. exf3! en zwart dreigt Pg4 37. fxe4 fxe4 38. Txe4? Pg4† met remiseaanbod want wit verliest na 39. Lxg4 Txe4 een kwal.

Tja, wat doe je dan als wit-speler:

1) Je kijkt naar de stelling: ik sta achter – remise is dus **gunstig**.

2) Je kijkt naar de klok: ik heb nog 10 minuten, mijn tegenstander nog 30 seconden – remise is dus **erg ongunstig**.

3) Je vraagt naar je teamcaptain: die staat aan de bar beneden – heeft dus **geen invloed** op de beslissing.

4) Je kijkt naar de stand: jouw team staat 3-4 achter – remise is dus **héél, héél erg**

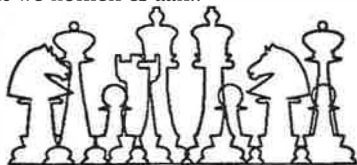
ongunstig. Maar onze vriendelijke tegenstander blijft slechts bij punt 1 hangen en neemt tot ieders grote verbazing na een minuut het aanbod aan. Caïssa wint een belangrijke wedstrijd in de strijd om niet te degraderen.

Ondanks de vreugdestemming is er aan het einde is er nog wel een klein incident als Dennis en Tom non-playing captain Bert er op aanspreken dat hij op de cruciale momenten ook een non-present captain was. Bert sputtert nog even dat "bij thuiswedstrijden zijn aanwezigheid niet zo belangrijk is" maar belooft beterschap.

Vervolgens wordt hij nog even geprezen voor zijn tactische opstelling en wordt de overwinning in Quibus flink gevierd.

Fischer Z maak je borst alvast maar nat want we komen er aan!!

CR

20.11.00

Fischer Z 2 - Caïssa 2 5 - 3

Helaas. Het enthousiasme dat uit het vorig verslag spreekt, was niet voldoende om te winnen van Fischer Z.

Captain Bert stelde vast dat Fischer Z in zijn element was: een druk café met keiharde muziek en een kakelend publiek. Daar zijn die jongens van Fischer Z aan gewend.

Desondanks won Jildo een mooie partij. Ook Dennis won, omdat captain Bert zowat ontplofte toen hij hoorde dat Dennis een remiseaanbod wilde doen. De captain meent dat je als teamleider ruzie met de spelers moet zoeken om ze te motiveren. Er zijn ook nog twee remises gespeeld, maar die tellen niet mee. Bert hoopt nu op een revanche tegen Euwe 4 op dinsdag 9 januari 2001.

CR

4 HET VIERDE

Stefan Steemers

Nieuwendam 2 - Caïssa 4 3 - 5
Zelfvertrouwen geeft de doorslag

Op het allerlaatste moment een kort verslag van de laatste wedstrijd van het vierde.

Na de eerste twee wedstrijden nogal onregelmatig verloren te hebben – Peter Koefoed! en Pim Zonjee! in de eerste, Bert in de tweede match, lees de vorige verslagen er op na – speelde het vierde in een op papier verzwakte opstelling, met twee invallers en voor de eerste keer zonder non-playing-captain Jildo Kalma, tegen de KNSB-reserves van Nieuwendam.

Om kort te gaan: we speelden met het zelfvertrouwen dat we dit seizoen tot nu toe node gemist hebben. Door de omstandigheden gedwongen koos interim-teamleider Bert Wijchgel voor een tactische opstelling, met Peter Koefoed aan het eerste en Bert zelf aan het 7de bord. Een geweldige keus, beiden wonnen met overmacht.

Nu had Peter na zijn eerdere optredens ook wat goed te maken; hij bleek zich de kritiek van zijn teamgenoten om de partij serieuzer aan te pakken voorbeeldig te hebben aangetrokken en bleef de hele partij als één blok concentratie - met vechtpetje - achter zijn bord zitten. Zijn tegenstander gaf op toen het mat in één was. En hij voelde zich vanavond zelfs nog een beetje onwel!

Een rondje langs de borden:

Ik was zelf als eerste klaar tegen een tegenstander die vrijwel iedere zet a tempo speelde. Of het nu intimidatie of oppervlakkigheid is weet ik niet, maar na 18 zetten overzag hij a tempo een mat in twee.

Een leuke opsteker heet dat.

Tegen halfelf lijkt Frans gewonnen te staan, Leo, Pim en Bert staan een pion achter maar dat geeft op dat moment geen reden tot ongerustheid. Bert heeft de afgelopen twaalf wedstrijden extern niet verloren en Pim offert meestal een pion. Leo zijn stelling leek me wel iets om me zorgen over te maken, een pion minder dus en met lopers van gelijke kleur op het bord. Ik heb niet kunnen zien hoe hij het hem geflikt heeft, maar ik zag hem een kwartier later of zo tevreden met een glas wijn rondlopen.

Hans had een materieel gelijke stelling, maar speelde in feite met een toren meer. Leuk om te zien hoe hij de partij met harde hand uitschoof naar winst. Tony stond een stuk voor tegen twee pionnen, maar in uiterst bedenkelijke stand. Hij moest later opgeven.

Zoals gezegd, Frans stond gewonnen, maar in vliegende tijdnood liet hij zich de kaas van het bord eten. Vlag gevallen en een vijandelijk pionnetje dat tot dame gepromoveerd was.

Dat was een tussenstand van 2-4. Bert had vanavond eens ruim de tijd genomen voor zijn partij. De pion die hij achter had gestaan bleek een offer geweest te zijn, en daarna was er ook geen houden meer aan. Met een stuk voor dat hij ook nog eens offerde tegen twee pionnen om een gewonnen eindspel te bereiken. Toen de stand 2-5 en de winst binnen was, gaf Pim maar meteen op. Zo konden we in ieder geval nog de laatste bus naar huis halen.

Het belangrijkste is dat we hebben laten zien in de eerste klasse tegen een op papier veel sterkere tegenstander geen problemen hoeven te ondervinden. Kampioen zijn we nog niet, maar in de bus terug werd daar natuurlijk uitvoerig over gespeculeerd.

Volgende wedstrijd 30 januari thuis tegen

Almere 2, de ratingkoplopers in onze poule.

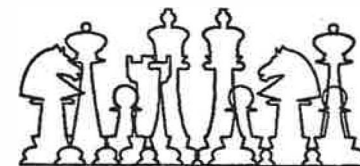
We zullen ze wat laten zien.

Fred Jungen – Stefan Steemers

1. f4 e5 2. fxe4 d6 3. Pf3 de 4. Pc3 Pc6 5. e3 Pf6 6. Lc4 e4 7. Pg5 Pe5 8. Le2 Lf5 9. 0-0 Dd7 10. d4 ed e.p. 11. cd Lxd3 12. Lxd3 Dxd3 13. Db3 Ld6 14. Dxb7 0-0 15. Pge4 Peg4 16. Pxf6† gxf6 17. h3?

17. ... Lh2† 0-1.

5 HET VIJFDE

Probleem 1 verslaat Caïssa 5

Hugo de Jonge

De eerste wedstrijd zit er op. Voor Probleem 1 was het een thuiswedstrijd, en het was daarmee de eerste wedstrijd in een fraai gemoderniseerde, opgeknapt en helder gesausde vliering. Het is een prachtige ruimte geworden, en uit alles blijkt dat er diep over nagedacht is. Zo'n loopbrug, een wenteltrap, en zelfs een dubbele split-level invulling van de ruimte om aan de benodigde vierkante meters te komen, het is

duidelijk pure luxe. Overigens zullen we de beslissing van het bestuur om op maandag thuis te spelen nog prijzen, want het geroffel van belangstellenden die langs de wenteltrap snelden om vooral niets te missen, zullen in de toekomst als vertrouwd aanmoedigend applaus opklinken bij ons peinen over meer of minder uitzichtloze stellingen. De spelers onder die trap kunnen beter een blokje omgaan, of nog beter op donderdag terugkomen. Kortom het bestuur heeft, zoals het een goed bestuur past, een vooruitziende blik gehad.

Zo'n eerste wedstrijd in een pas opgeknapte ruimte geeft wel een feestelijk gevoel, en dat wordt natuurlijk nog veel feestelijker als er solide gewonnen wordt, en dat deed dit team. Het is duidelijk dat het Probleem dit jaar met een eerste team komt dat, in een enigszins aangepaste samenstelling, aanzienlijk versterkt is. We hebben in ieder geval aan Caïssa alvast een klein visite kaartje afgegeven.

Dit verslag schrijf ik niet alleen voor Probleem lezers, maar ook voor Caïssa lezers. Het is duidelijk dat de eerste alinea's de toon zetten, en om onze gasten waar mogelijk een klein beetje compensatie te bieden voor een weinig succesvol optreden, zullen we het voor hen meest stralende moment als eerste in het analyse apparaat gooien.

Het was een partij waar ik zo wie zo al wat moeite mee had om de zetten te bemachtigen, want een verloren partij wordt zelden als juweeltje beschouwd, en Paul vond dan ook dat hij totaal gefaald had. Dat klopt, maar niet onverdienstelijk, en vooral de tegenstander Alex Wunnink was uitstekend op dreef.

(omdat we niet konden wachten stond de partij Alex Wunnink - Paul Scheermeijer al in CN 384)

Tot zo ver het echte succes voor Caïssa.

Ik kan nog even vermelden hoe het op bord 5 de partij van Peter van der Werf tegen Hans Loef verliep. Die partij, een Scheveninger, zag er lange tijd nog al tam uit. Beiden handhaafden zorgvuldig "een rij licht" tussen de witte en de zwarte stukken. Toen het toch spannender werd, verspeelde Hans op weinig heldhaftige wijze een stuk, en zag dat niet meer terug (1 - 0).

Daarmee is alles wat goed ging voor Caïssa vermeld. De lezers kunnen verder gerust zijn, bij de overige partijen zal het verslag in het teken van de uitslag staan. De tekst is bedoeld om het team voor de volgende rondes voldoende zelfvertrouwen te verschaffen, en die lezers, die daar slechts met kromme tenen kennis van kunnen nemen, raad ik dan ook aan de bladzijde om te slaan.

Gelukkig heeft het team nog een tweede Scheermeijer in voorraad, en laat de tegenstander vooral weten, dat twee Scheermeijers verslaan nog niet meevalt. Wij verwachten een score van aanzienlijk meer dan 50% van deze twee broertjes! Leuke partij was dat tegen Leo Oomens. Rob kijkt mijn aantekeningen altijd na, omdat hij niet gelooft dat ik ooit iets zinnigs op zijn bord waarneem, en bovendien komt hij tijdens de partij mij een enkele keer aanwijzingen geven om mijn aantekeningen tenminste in de goede richting te sturen. Het helpt niet echt, bovendien schrijf ik uiteindelijk toch alleen iets op als ik van Fritz rugdekking krijg.

Rob was met wit terechtgekomen in een Franse partij. Leo, zijn tegenstander, speelde c5, en blokkeerde met een paard op e7 zijn koningsloper, en Rob sloeg. Mijn aantekening luidde: "c5, mag dat? Een pion voor een wankele pionnenstelling". Dit werd honend terzijde geschoven, en ik moet toegeven, e5 is te dekken door er met alle stukken aan te gaan hangen, en ik zie

niet hoe het verder gaat, maar toch ... het ziet er niet uit! Mijn tweede aantekening luidde: "Open h-lijn voor zwart, moeilijke pion op e5, weinig bewegingsruimte, maar ook voor zwart". Ook hierop is de reactie vernietigend, en mijn laatste aantekening, toegegeven, is op aanwijzing van Rob: "g4 kan niet! xf6! g4 gebeurt en kan inderdaad niet! f7!!". Die zet, f7, had Rob gezien, en het klopt, de partij is totaal uit. Mooie partij! Nu de zetten:

Rob Scheermeijer - Leo Oomens
1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 Pc6 5. Pf3 Ld7 6. Ld3 Pge7 7. dc wit krijgt een pion cadeau
7. .. Dc7 8. De2 Pg6 9. Lxg6 hg 10. b4 f6 11. Lf4!

Stelling na: 11. Lf4! ... wit had zich hier gerealiseerd dat de overige gespeelde zetten voor zwart niet succesvol zouden zijn!

11. .. g5 12. Lg3 g4? 12. .. Dd8 is hier noodzakelijk

13. ef gf 14. f7+!! kost de dame 1-0

Ondertussen, waren er al enkele partijen die nog sneller tot winst geleid hadden. Zo had op het 7de bord Maurice Kuipers kans gezien op de 8ste zet een schaakje te geven dat een stuk opleverde, zijn tegenstander, Eric van Tuijl gaf onmiddellijk op.

Nog een duidelijke en overtuigende winst kwam van John Neloe, die tegen Steven Kuijpers een heldere en begrijpelijke partij speelde. Hij zorgde er voor na een fian-

chetto de zwarte koningsloper af te ruilen, en zelf met dame en looper over de zwarte velden de koningsstelling onhoudbaar binnen te schuiven. Prima, dat is tenminste begrijpelijk en solide!

Een tikkeltje anders verging het Hugo Schut tegen Tony Lith. Hugo (met wit) is berucht om zijn Blackmar Diemer. Dat zijn van die openingen waar je geruime tijd de vraagtekens moet negeren om vervolgens dankbaar te zijn voor een huiveringwekkend breekbare stelling in ruil voor tempo. Hugo kreeg zijn zin. Op een moment dat Tony al lang niet meer behoefde in te zitten over dat tempo, en ook voor het overige het initiatief wit definitief leek te ontglippen, ging Tony er eens echt goed voor zitten. Hij negeerde de voor de hand liggende zetten waarschijnlijk als te traag of te oninteressant, en dacht ver vooruit in een variant die er vanwege de aftrekzetjes in ieder opzicht buitengewoon verdacht uitzag. Helaas dacht hij de aftrekzet simpel te weerleggen, zette na zeer lang beraad, en kon onmiddellijk opgeven, maar wel vanuit een leuke stelling.

Hugo Schut - Tony Lith
Blackmar Diemer

1. d4 Pf6 2. Pc3 d5 3. e4 dxe4 4. f3 Lf5 5. g4 Lg6 6. g5 Pd5 7. Pxe4 e6 8. c3 Pd7 9. h4 c5 10. Lb5 cxd4 11. Dxd4 a6 12. La4 b5 13. Lb3 P7b6 14. Pe2 Dc7 15. Lf4 Pxf4 16. Pxf4

Stelling na: 16. Pxf4 ..

16. .. Dxf4 Er waren betere zetten: 16. .. Lxe4 17. Dxe4 Td8 -+; 16. .. Td8 17. De3 -+ 17. Pf6† en de dame sneuvelt 1-0

De partij op het 8de bord van Ger Kemper tegen Pitt Treuman was goed voor het Guinness book of records. Nou, misschien is dat overdreven, maar de partij was tenminste leuk voor mensen die van mozaïek spelletjes houden. Pitt Treuman liet wat met zich dollen, en zag kans al zijn stukken aan één zijde van de diagonaal te groeperen, terwijl Ger met een prettig aantal stukken aan de andere zijde een aanval op de koningsstelling mocht ontwikkelen. In feite kreeg hij daar onbepaald tijd en krediet voor. Tegelijkertijd was er een stilzwijgende afspraak gemaakt geen stukken te nemen. Toen Ger tegen die regel zondigde en op de 25ste zet (!) een pion sloeg, kon zwart opgeven.

Ger Kemper – Pitt Treuman:

1. d4 d5 2. e4 e6 3. e5 g6 4. Pf3 Lg7 5. Ld3 Ph6 6. 0-0 0-0 7. Lf4 b6 8. Lg5 Dd7 9. Dd2 Pf5 10. g4 Pe7 11. Lf6 zwart had hier met La6 en ruilen een probleem kunnen oplossen

11. .. c5 12. c3 c4? een in esthetisch opzicht geslaagd streven naar diagonalisering van het spel

13. Lc2 Pa6 14. Dg5 Pc6 15. Dh4 h6 16. Pa3 Te8 17. La4 Lb7 hier lijkt 18. Lxg7 Kxg7 19. Df6 Kg8 20. Pb5 .. 21. Pd6 .. wel een goed plan.

18. Pb5 Pab8 19. Pa3 Kh7 20. Lc2 Pe7 21. Kh1 zwart mag toezien hoe wit in alle rust verder schuift

21. .. Kg8 22. Tg1 Lc6 23. Tg3 23. Lxg7 Kxg7 24. Df6† Kg8 +-

23. .. Kh7 24. g5! h5 25. Dxf5†

zie diagram in de volgende kolom

Stelling na: Dxf5†

het eerste stuk, een pionnetje, wordt geslagen (!) en zwart geeft op. 1-0

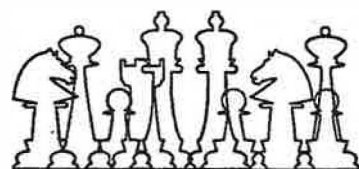

Stelling na: Dxf5†

Ten slotte, toen de strijd al lang beslecht was (4-2), vocht alleen Stephan Muller nog een verbeterd duel uit tegen Frans Oranje.

Zijn partij leek aanvankelijk een Draak te gaan worden, maar ergens koos Frans Oranje met wit voor een korte rochade en werd het een gewone Siciliaan die vooral op de damevleugel beslist leek te gaan worden. Stephan schakelde over naar de koningsvleugel, en kreeg een winnende aanval. Er werd lang geworsteld om de juiste winstvoering te vinden, maar deze ging uiteindelijk terecht naar Stephan.

Het Probleem won daarmee zeer verdiend zijn eerste wedstrijd van Caïssa 5 met 5-2, een goed begin van het seizoen! ♣

Caïssa 5: Slaughterhouse 5

Leo Oomens

Het vijfde team van Caïssa doet het niet goed. We verloren achtereenvolgens met 6 - 2 van Probleem 1, met 7 - 1 van ons eigen derde, dat halverwege de wedstrijd nog glunderend de verwachting uit-sprak met 8 - 0 te zullen winnen! en ten-

slotte met 6½ - 1½ van Pion 1. Drie keer geslacht.

We koesteren de weinige punten die we nog hebben gehaald. Tegen Probleem wonnen Alex en Peter, tegen C3 weer Peter (die is met 2 uit 3 voorlopig spekkoper) en tegen De Pion tekende Tony een overwinning aan en nam Garth genoeg met remise. In totaal hebben we uit 24 partijen 4½ punt bijeengesprokkeld. Dat is niet veel.

Wat voor kansen hebben we nog? We moeten nog tegen de sterke teams van Gambit 1 en Almere 3. Onze enige hoop ligt tegen Tal 4 en Dos 1. Heel reëel is die hoop helaas niet. Ook die teams hebben gemiddeld een rating die behoorlijk hoger ligt dan onze bescheiden 1600. Dus? Dus.

Volgens Bert mag je zo niet denken, maar helaas ik doe dat wel. We zijn in een te hoge klasse terechtgekomen en we moeten dat dit seizoen maar even uitzweten. Mijn advies is: zo ontspannen mogelijk spelen. Profiteer ervan dat je eigen repertoire gekraakt wordt door sterkere spelers. Geen krampachtigheid over winnen en verliezen. Maar je best doen te begrijpen waarom je zo opeens naar zo'n troosteloos bord zit te kijken. Hier passen woorden als 'leerproces'.

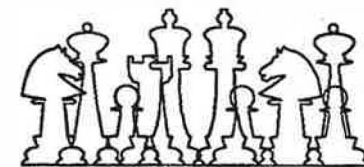
Tja.

De andere kant is natuurlijk dat niemand van ons er een prettig gevoel aan overhoudt zo te worden geslacht. Dylan Thomas schreef over de dood van zijn vader: "Do not go gentle into that cold night", maar "Rage, rage against the dying of the light".

Woede dus, verzet, vechten, ook als het hopeloos is. Dat dus.

Onverwacht biedt Thomas zelfs nog troost. Ik citeer uit mijn hoofd "into that cold night." Bij het nakijken van het gedicht zie ik tot mijn verbijstering dat dat er helemaal niet staat! De dichter schrijft: "into that

good night". Good night! Zo erg kan dat niet wezen. Allee vrienden, vrolijk ter slachtbank! ♣

SGA-snelschaak kampioenschap

Tony Lith

Begin december vond het jaarlijkse open snelschaakkampioenschap van de SGA plaats. Uiteindelijk ging de titelstrijd tussen ex-Caïssaan Aran Köhler en E. Cekro.

De laatste won. Hij kon zijn prijzengeld direct inleveren bij de afdeling Parkeer-beheer die zo vriendelijk was geweest de auto van de heer Cekro te bewaken tijdens het kampioenschap. Is wethouder Frank Köhler van Verkeer eigenlijk familie van Aran? Ik weet het, je moet in deze stad niet te snel paranoïde worden, maar toch...

De prijs voor het beste vijftal van één vereniging ging naar Zukertort/Amstelveen. Caïssa maakte daar in de verste verte geen kans op.

Alleen Avni Sula streed mee om de ereplaatsen. Hij eindigde in groep A1 op de negende plaats. Daarna komt een hele tijd niets in de uitslag, totdat we semi-Caïssaan Eric Beugelink op de tiende plaats in groep B ontwaren. Lucie gooide er weer ferm de beuk in, hetgeen resulteerde in de negende plaats in groep C.

En daarna weer een hele tijd niets totdat blijkt dat Peter Koefoed en de redactie de hele tijd de achterhoede gedekt hielden. Was Caïssa toch nog ergens goed voor.

De tijd dat de wethouder Verhey-sport-hal vol zat met een meute vrolijk meppende schakers lijkt overigens voorbij. Niet meer dan 69 schakers namen dit jaar deel. ♣

Het onsterfelijke offer - 2

Leo Oomens

We waren verleden keer blijven steken in een diagramstand die ik had gevonden in een roman van Gary. Hij kwam uit een partij tussen Anderssen en Kieseritsky (Parijs 1851). Anderssen brengt daarin een dubbel torenoffer. Althans zo lijkt het. De stand na de 17de zet van zwart, wit is aan zet:

Ik heb geen systeem waarin ik deze partij kan vinden, dus ik moet raden wat erin gebeurde. De stand is raar. Zwart heeft zich nog vrijwel niet ontwikkeld, maar heeft wel zijn dame agressief in de witte stelling geworpen. Dat kan niet goed gaan, en Anderssen zal zich daarom niet ongerust hebben gemaakt om zijn bedreigde torens. In de 19de eeuw mag zijn offer 'onsterfelijk' zijn geweest, nu zien we dat Kieseritsky gewoon heel slecht speelt.

Goed, de laatste zet van zwart moet wel 17. ... Dxb2 zijn geweest. Wat doet Anderssen? Vermoedelijk speelt hij 18. Ld6!! (ja de uitroptekens zijn van mij voor een zelfbedachte zet). Wat moest Kieseritsky hierop doen? Er zijn verschillende mogelijkheden. Gezien zijn eigenaardige opstel-

ling én gezien het feit dat het hier toch moest gaan om een dubbel torenoffer zal hij gekozen hebben voor:

a) 18. ... Dxta1†. Er volgt dan: 19. Ke2 (in het vorige nummer opperde ik nog dat wit ook wel 19. Kf2 had kunnen spelen, ik lette niet op de looper op c5) 19. ... Dxtg1 en nu speelt Anderssen kalm 20. Pxd7† Kd8 en 21. Lc7 mat. Daar moet Kieseritsky van geschrokken zijn. Maar misschien zag hij dat nog net aankomen en zag hij om die reden maar af van de torenroof. Maar wat moest hij dan wel spelen?

b) 18. ... Lxd6 bijvoorbeeld. Maar nu volgt: 19. Pxd6† Kd8 (natuurlijk niet 19. ... Kf8, vanwege 20. Dxf7 mat) 20. Pxf7† Ke8 21. Pd6† Kd8 22. Df8 mat. Dat is dus niet veel beter. Heeft zwart nog andere zetten?

c) 18. ... Pf6 (?) Nu volgt weer 19. Pxd7† Kd8 20. Lc7 mat. Dat gaat dus zelfs nog sneller. Iets 'hardnekkiger' (dat is nu echt het leukste woord dat in de schaakcommentaren gebruikelijk is geworden) is:

d) 18. ... La6 (om de velden c8 en b7 vrij te maken als vluchtveld voor de koning) Nu volgt: 19. Lxc5 Kd8 20. Pd6 Pf6 (of 20. ... Pc6 21. Pxf7† Kc8 22. Pd6† Kb8 23. Df8† Lc8 24. Dxc8 mat) 21. Pxf7† Kc8 22. Pe7† Kc7 23. Df4† Kb7 24. Pd6† Kc7 (enige veld) 25. Pc4† u.c. en zwart verliest de dame.

Is dit nu een partij die opvalt door zijn buitengewone schoonheid? Een niet-schaker is misschien verbluft, maar iemand die wel een beetje kan schaken? Toch heeft een van de hoofdpersonen in Gary's roman 'Europa' een enorme bewondering voor de prestatie van Anderssen. De stelling wordt geciteerd in het verlengde van een heel betoog over de schoonheid van het spel. Met daarin zelfs de overweging dat het ontbreken van schoonheid afbreuk doet aan de overwinning, of die zelfs doet om-

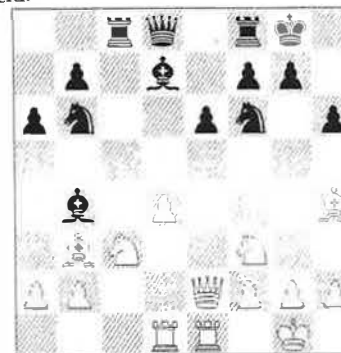
HET MIDDENRIJF

slaan in een nederlaag: *'l'absence de beauté ... transformait les victoires en défaites'.*

Dat is wel een heel romantische opvatting overschoonheid en winst. De gedachte dat schoonheid en efficiency het zelfde kunnen zijn, speelt hier nog geen rol: *"il dédaignait quelque peu cette considération pratique."* Die minachting hadden misschien ook 19de-eeuwse schakers wel eens, na de komst van Steinitz, Tarrasch en Euwe is dat definitief voorbij. In een roman van 1972 is dat alleen nog mogelijk als de opvatting van iemand die misschien wel een partijtje kan spelen, maar die in diepste zin niet kan schaken.

Het schaken is in deze roman enerzijds een beeld van hoe de protagonisten elkaar bestrijden (en dan nog vooral in een blind-partij), maar anderzijds is het schaken in deze roman over de culturele identiteit van Europa en hoe die bedreigd wordt, vooral een metafoor voor iets dat zowel zin- en betekenisloos is als ingewikkeld, en dat veel moeite kost, maar dat ook een bron is van esthetisch plezier. Een metafoor dus voor de kunst, of voor de cultuur in zijn hoogste vormen.

Gary voert meer stellingen op die dit dubbele beeld moeten illustreren. Bijvoorbeeld:

Deze positie zou zijn ontstaan na de 16de zet van wit in een partij tussen Réti (wit) en Znosko-Borowsky, die zou zijn gespeeld

in Londen in 1922. Deze partij is volgens een andere hoofdfiguur in Gary's roman *'d' une beauté étonnante'* en zou de bijnaam 'het spinnenweb' hebben gekregen. Mogelijk. Gary bewondert vooral de kracht van de zwarte dame. Hij ziet, *"une sorte de maîtrise occulte exercée par la Dame noire"*.

Ik ken deze partij natuurlijk niet, en misschien heeft in het verloop ervan de zwarte dame wel een geheimzinnige kracht, maar in de geciteerde stand is daarvan nog helemaal niets te zien. Dat is pas 'occult'.

Gary verwijst ook nog even naar de match die gespeeld werd in 1927 tussen Capablanca en Aljechin met de wereldtitel als inzet. In een van die partijen zou Capablanca Tc1xc4 hebben gespeeld, *"ce qui était une faute, due probablement à la nervosité du Cubain"*. Gary zegt nog hoe gevaarlijk zwart kwam opzetten *"derrière le dos du cavalier"* en zo de macht greep op de damevleugel. Capablanca zou bij het nemen van de pion op c4 in een val zijn gelopen en daardoor hebben verloren. In Aljechins boek 'My best games of chess 1924-1937' komt deze match uitvoerig aan de orde. Hij neemt er vijf winstpartijen uit op. In drie daarvan had Capablanca wit. Maar in geen van die drie partijen speelde de elegante Cubaan een zet die in de verte maar lijkt op Tc1xc4.

Nu won Aljechin in die match nog een zesde partij. Zou Gary juist op die partij

Citaat van de week

'Reeds het schaakspel boeit de omstanders, ofschoon de bezigheid onvruchtbaar blijft voor cultuur en ook geen zichtbare schoonheid inhoudt. Levert het spel schoonheid op, dan is daarin zijn waarde voor de cultuur terstond gegeven.'

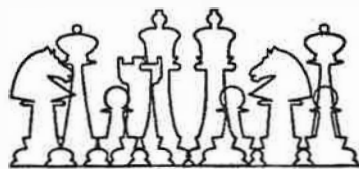
Uit: *Homo Ludens*, J. Huizinga.

Helaas zijn van dr. J. Huizinga weinig schaakpartijen bewaard gebleven.

HET MIDDENRIJF

het oog hebben? (Of gaat het toch om een partij waarin Capa zwart had, maar waarin zijn toren in de witte stelling was doorgedrongen?) Allebei is mogelijk, maar ik houd het erop dat Gary hier een spookpartij citeert.

Maar je weet het nooit. Zo had ik mijn twijfels over de tegenstander van Réti: Znosko-Borowsky! Ik dacht: die naam is zo onwaarschijnlijk, dat kun je niet verzinnen, die moet dus verzonnen zijn (logica!), maar Znosko-Borowsky was een echte schaker. Ik kom hem weliswaar niet tegen in Lindörfers Grosses Schachlexikon, maar wel in het boek van Aljechin. Hij heeft in het toernooi van Parijs 1933 met wit een Spaanse partij tegen Aljechin gespeeld. Zijn voornaam begint met een E en gezien de achternaam was hij vermoedelijk een Pool. Ik kom er op terug.

Funschaaktoernooi

Dennis Breuker

Op dinsdag 5 december (Sinterklaasavond!) werd voor de tweede maal het Funschaaktoernooi gespeeld. In dit toernooi worden spelers twee aan twee aan elkaar gekoppeld, waarbij de score per koppel telt voor het eindresultaat. Door een sterkere aan een zwakkere speler te koppelen wordt gepoogd ieder koppel evenveel kans te geven op de eindoverwinning. Deze koppels spelen vier verschillende schaakvarianten, allemaal anders dan het "normale" schaken. Deze formule staat garant voor een plezierige avond. Wie herinnert zich niet de taferelen bij het Muntschaak vorig jaar, toen de muntjes door de hele zaal rolden?

Vorig jaar werden de varianten Koppelschaak, Weggeefschak, Monsterschaak, en Muntschaak gespeeld. We hadden besloten twee varianten van vorig jaar te houden, en daar twee nieuwe aan toe te voegen. Dat resulteerde in de volgende vier varianten.

1. Koppelschaak

Traditioneel beginnen we met deze variant, want dan leren de koppels elkaar wat beter kennen. Bij Koppelschaak spelen twee koppels tegen elkaar op 1 bord. De spelers van een koppel doen om de beurt een zet, en *mogen niet overleggen*. Frustrerend om te zien dat je geniale plan door je partner in 1 zet teniet wordt gedaan. In tijdnood levert dit leuke taferelen op, omdat niet altijd duidelijk is wie van het koppel aan de beurt is.

Er werden twee ronden gespeeld met tien minuten per koppel per partij. De rest van de varianten werd gewoon 1 tegen 1 gespeeld op 1 bord.

2. Verbodschak

Bij Verbodschak mag je *per zet* hooguit 1 zet van je tegenstander verbieden. Dit is erg tegen-intuïtief. Na bijvoorbeeld 1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Pxe5 ben je geneigd snel het paard eraf te slaan met 3. ... Pxe5, maar dat is fout, want de tegenstander verbiedt die zet gewoon. Het was dus beter om de zet 3. Pxe5 te verbieden. Wanneer de tegenstander maar 1 zet heeft, mag deze niet verboden worden.

Ook met deze variant werden twee ronden gespeeld met 10 minuten per persoon per partij.

3. Hübnerschaak

Deze schaakvariant is door Grootmeester Robert Hübner uitgevonden. Hij was een keer aan het snelschaken en sloeg per ongeluk zijn eigen stuk. Hübner stelde voor dat hij dit stuk mocht houden, en op iedere willekeurige zet weer mocht inzetten

op een veld waar hij wilde. Alleen mag dit stuk niet met schak worden ingezet. Pionnen mogen tot en met de zevende rij worden ingezet. De eigen koning mag niet worden geslagen. Het is dus een soort doorgeefschak in je eentje. Ook hier twee ronden met 10 minuten per persoon per partij.

4. Sinterklaasschaak

Zo hadden we Weggeefschak dit jaar gedoopt. De regels zijn simpel: slaan is verplicht, koning slaan mag gewoon (de koning is geen bijzonder stuk). Degene die niet meer kan zetten heeft gewonnen. Ook hier twee ronden met 5 minuten per persoon per partij.

Uiteindelijk deden 32 personen mee, dus 16 koppels. Hieronder volgt de eindstand. Micha Leuw en Dennis Breuker deden mee vanaf ronde 4, Jildo Kalma en Paul Schip-

per deden mee vanaf ronde 3 en Niek Narings verving Sander Schoonderwoerd vanaf ronde 3. Micha, Dennis, Jildo, en Paul scoorden de ronden dat ze niet mee speelden 0 punten.

Een anonieme gever (bedankt nog, Bert) had een fles whiskey beschikbaar gesteld.

Deze werd verloot onder de aanwezigen, inclusief Nel. Nadat Niek eerst een lootje had laten trekken wie er een lootje moest trekken (Menno Meijer was de gelukkige), sleepte hij op David Copperfield-achtige wijze de fles zelf in de wacht doordat Menno het lootje van Niek trok. Proficiat!

Mensen die geïnteresseerd zijn in meer van deze schaakvarianten, of mensen die zich vast willen voorbereiden op het funschaaktoernooi van volgend jaar verwijs ik naar het Internet:

<http://www.chessvariants.com>

Team	Koppel		Verbod		Hübner		Sinterklaas		Tot		Tot. Totaal team	
	1	2	3	4	5	6	7	8				
Elwin Osterwald	1	1	1	1	1	1	1	1	3	8	14	
Arjan van Tuijl	1	1	1	1	0	1	0	1		6		
Lucie v/d Vecht	1	1	1	1	0	1	1	1	2,5	7	12,5	
Renzo Verwer	1	1	1	0	1	1	0,5	0		5,5		
Robert Kocharyan	0	1	1	1	0	1	1	0	3	5	9,5	
Leo Oomens	0	1	0,5	0	0	1	1	1		4,5		
Paul Schipper	0	0	1	0,5	1	0	1	1	4	4,5	9,5	
Dennis Breuker	0	0	0	1	1	1	1	1		5		
Ilka Hausmann	0	0	1	1	1	1	1	1	3	6	9	
Jesse Kröger	0	0	0	1	1	0	0	1		3		
Hans Uiterwijk	0	1	0	0	1	1	0	1	2	4	8,5	
Willem Neele	0	1	0	0,5	1	1	0	1		4,5		
Bert Wijchgel	0	1	1	1	1	0	0	1	2	5	8	
Maarten Vonder	0	1	1	0	0	0	0	1		3		
Hans de Vilder	1	0	1	1	1	0	1	0	1	5	7	
Simone v.d. Berk	1	0	1	0	0	0	0	0		2		
Micha Leuw	0	0	0	0,5	1	1	1	1	3	4,5	7	
Jildo Kalma	0	0	0	1	0	0,5	1	0		2,5		
Tony Slengard	1	0	0,5	1	0	0	0	0	2	2,5	6,5	
Maurice Aué	1	0	0,5	0,5	0	0	1	1		4		
Hans Kuiper	1	0	0,5	0	1	0,5	0	0	0	3	6,5	
Stefan Steemers	1	0	0,5	0	1	1	0	0		3,5		
Niek/Sander Sch.	0	0	1	0	1	1	1	1	3	5	6	
Steven Kuypers	0	0	0	0	0	0	0	1		1		

SGA-cup

Ternauwernood ontsnapt

Paul Schipper

Caïssa – DOS 2 - 2

Op 12 december speelde het Cup-team de tweede ronde onder mijn bezielende leiding. Na een glorieuze 3-1 overwinning in de eerste ronde, was DOS onze volgende tegenstander. Omdat Jildo de eerste ronde had verloren was hij er nu niet bij. Topsport is immers keihard. Hij werd vervangen door **Lucie van der Vecht**.

Onze tegenstander was niet bijster sterk. Caïssa had op alle borden een hogere rating, maar daar was niets van te merken.

Tom Spits kwam met zwart aan bord 3 wel goed uit de opening, maar in het vroege middenspel maakte een blunder een voortijdig einde aan de partij: 1-0.

Aangezien een team maar uit 4 personen bestaat betekent dit dat de rest moet winnen. Dat gebeurde gelukkig in mijn geval. Na een zwarte leeuw van mijn kant (op bord 1) kwam ik weer slecht uit de opening. Na 17 zetten meende mijn tegenstander dat het genoeg was geweest, en offerde hij zijn dame. De aanval die vervolgens op mijn koning werd ingezet kon ik ternauwernood afslaan. In slechte stelling ging mijn tegenstander vervolgens door de vlag: 0-1.

Lucie en Dennis (op 4 en 2) kwamen beide wel mooi uit de opening, maar in beide gevallen verzandde dat voordeel in het vervolg van de partij. Toen hun tegenstanders in zware tijdnood gelijktijdig remise aanboden, werd dit uiteraard aangenomen. Caïssa ging met deze 2 - 2 uitslag namelijk door naar de 3de ronde.

Dan mijn eigen partij:

Amsterdam, 12.12.00

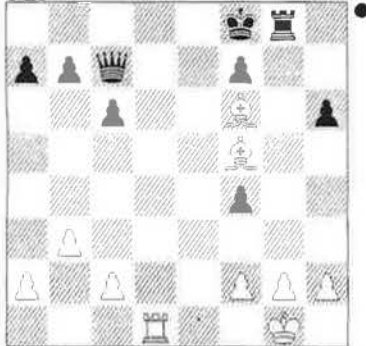
Rob Kotmans - Paul Schipper

1. e4 d6 2. d4 Pf6 3. Pc3 Pbd7 4. Pf3 e5 5. Le2 Le7 6. 0-0 c6 7. Te1 Dc7 8. b3 h6 9. Lb2 g5 10. Dd3 g4 10. ... Pf8 - g6 - f4 verliest na 11. de de 12. Pxe5 Dxe5 13. Pd5! 11. Ph4 Ph5 12. Pf5 Pf4 13. Dg3 Pf6 14. de de 15. Tad1 Pxe4 wint een pion, maar de koning in het centrum is een groot probleem.

16. Pxe4 16. Pg7! is veel beter

16. ... Lxf5 17. Lxg4 Tg8 18. Dxf4? een dame voor twee lichte stukken + dreigingen. Veel beter is 18. Pf6! Lxf6 19. Dxf4 Lxg4 20. Dxf6 + -

18. ... ef 19. Lxf5 Kf8 20. Pf6 Lxf6 21. Lxf6 Te8 22. Txe8! Kxe8 23. Te1! Kf8 24. Td1

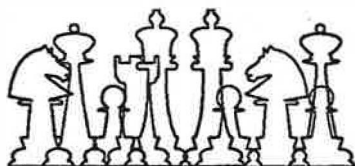

Wit lijkt te ontsnappen met een zetherhaling maar ...

24. ... Tg5! 25. Td7 Da5 26. b4 Db6 27. Le7! Ke8 Vlag 0 - 1.

De gedetailleerde uitslag:

Paul Schipper	1 - 0	Rob Kotmans
Dennis Breuker	½ - ½	Michael Newland
Tom Spits	0 - 1	Olaf Koster
Lucie v. d. Vecht	½ - ½	Eric Goudsmit

Jeroen meent het!

Opkringelende rook

De immer actieve redactie van CaïssaNieuws belde mij gisteren in paniek op. 'Jeroen!', sprak ze gejaagd, 'ulug!, de deadline nadert, trek je jas aan en ga mee naar film! Jij hebt toch altijd en overal een mening over? Je moet voor CN een recensie schrijven over de film *The Luzbin Defence*.'

Tja, en voordat ik het wist zat ik die avond naast haar in een zaaltje in Tuschinski tijdens de laatste voorstelling.

'Het gaat beginnen!', fluisterde ze opgewonden toen de lichten uitgingen, opdat ik maar niets van het spektakel zou missen. Ik had er eerlijk gezegd een zwaar hoofd in. Want, dacht ik, wat moet je nu verwachten van regisseuse Marleen Gorris die al eerder met groot succes geprobeerd heeft om ons met haar *Antonia* het leven zuur te maken en die nota bene in een interview vertelde dat ze Nabokovs boek nog altijd niet gelezen heeft!

Met Nabokov heeft ze dus niets op en met schaken trouwens ook niet. Maar waar dan wel mee? Kennelijk met gekken!

Wat weet ik van schakers?, moet ze gedacht hebben, o ja, dat ze gek zijn! Dus springt de arme Loezjin in haar film als een soort randdebiel in de rondte, een rol waar acteur John Turturro overigens opvallend weinig moeite mee schijnt te hebben. Hij krijgt geen normale zin uit zijn motorisch gestoorde mond en struint als een mislukte monsieur Hulot door zijn hotel. Hij speelt namelijk ergens in Italië een toernooi om het wereldkampioenschap. Ik verraad natuurlijk niet hoe het afloopt, maar wanneer hij aan het eind van de film eindelijk uit het raam springt, een soort zelfmat componeert dus, gaat er niets anders door je heen dan: mooi opgeruimd staat niet lelijk.

Intussen heeft hij dan al het hart veroverd van

een lieve Russische emigrée die eveneens in het hotel verblijft. Zij dacht kennelijk, een man die gek is heb ik altijd al willen hebben en kijk nou eens wat ik tegenkom! Bij hun eerste ontmoeting loopt ze hem achterna omdat er koning uit zijn colbertje rolt. 'Hee, je verliest een koning!' en bij de tweede vraagt hij haar ten huwelijk wanneer ze staat te tennissen. 'But -eh-, you don't even know my name', zegt ze koket.

Mijn God! In werkelijkheid, in het boek dus, schrijft Nabokov over hun eerste ontmoeting: 'Het ergerde hem een beetje dat ze niet zo aantrekkelijk was als ze had kunnen zijn.', ik bedoel, haha, dat is toch niet bepaald de ergeris van een gek!

Nee, helaas, Nabokovs boek is door Gorris verkreukeld, verscheurd en verkracht. Tussen alle perikelen door flashen we af en toe back naar Loezjins jeugd, zoals het boek dat ook doet. Maar dan zien we plotseling hoe een aantrekkelijke tante, zijn moeders zuster, hem op tienjarige leeftijd de regels van schaakspel uitlegt en door de manier waarop zij naar hem kijkt verwachten wij dat ze hem ook nog heel andere dingen zal gaan uitleggen!, op welke scene ik mij al intens verheugde want zo'n tante is immers de droom van elke gezonde jongeling.

Maar niets van dat alles!

Die tante verdwijnt gewoon weer! Ja, maar waar betaal ik dan mijn goede geld voor? Loezjins moeder, in ieder geval, krijgt van het hele gedoe zomaar een zenuwinzinking, zonder dat wij precies weten waarom, -hetgeen echter niet weer zo verwonderlijk is wanneer je weet dat het boek, *Zasjita Loezjina* ofwel *De Loezjin-verdediging*, geschreven is toen Nabokov nog in het Russisch schreef en wie een beetje bekend is met de Russische literatuur weet ook dat Russen na elke vijf minuten een zenuwinzinking krijgen-, maar even later zien we Loezjins moeder toch pardoes dood in een stoel liggen! Met een leeg glas in haar hand, waar de camera vervolgens op inzoomt. Kennelijk dacht zij: ééntje kan geen kwaad! Nu denk ik dat zelf ook wel eens,

maar je komt toch altijd weer bedrogen uit.

Waarschijnlijk wilt u weten: maar stond in deze film dan tenminste het schaakbord goed? Ja, dat stond het en ik hoorde van iemand dat Jonathan Spielman hier de hand in had. (Ik ben toch eigenlijk wel een dekselse filmrecensent!)

En dan nog dit: Hans Ree kapittelde in het NRC filmcriticus Hans Beerekamp omdat de laatste geschreven had dat hij het maar gek vond dat er op een gegeven moment, na het vallen van de vlag, werd afgebroken in plaats van dat een van beide spelers de partij gewoon verliest, zoals dat tegenwoordig inderdaad het geval zou zijn. Ree heeft blijkbaar net als ik een grote afkeer van het versneld-beëindigen van een partij, maar toch geef ik Beerekamp hier gelijk. Want het betekent natuurlijk een anticlimax: wanneer je een tijdnoodduel zo dringend in beeld brengt en het vallen van de vlag duizendmaal vergroot, om dan vervolgens een arbiter te laten zeggen: 'u hebt 43 zetten gedaan en hier is uw enveloppe om af te breken.'

Waarschijnlijk wilt u weten: was er dan niets goeds aan deze film? Jazeker wel! Loezjin rookt tijdens elke partij namelijk de ene sigaret na de andere! Opkringelende rook uit een mondhoek, een heerlijk beeld uit een ver verleden.

Toen stonden de redactie en ik weer buiten. Ze zei, we gaan naar het café en zoeken vergetelheid. In café Schiller ontmoetten we Menno Meijer en zijn vlammend mooie vriendin Roberta.

Ook zij hadden zojuist de film gezien. Ik mompde nog wat na over het gebrek aan dadendrang bij Loezjins tante. Maar Jeroen, zeiden de anderen, dat is nu eenmaal de werkelijkheid! Nou en?, zei ik, sinds wanneer betaal ik f 18,50 om de werkelijkheid te zien? ☞

Overweging van een schaker.

'... With a Knight's move of this lime tree standing on a sunlit slope one could take that telegraph pole over there ...'

Uit: The Defense, Vladimir Nabokov.

Het spel der Koningen

Tony Lith

Aan de Herengracht kun je in een antiquariaat bij de Raadhuisstraat antieke schaakspelen kopen. Logisch dat in deze gedistingeerde omgeving de attributen worden verkocht van het spel der koningen.

Antiquair Harry Jong ontvangt me aan een prachtige notenhoutentafel. Met enige schroom neem ik plaats op een stoel die naar ik vermoed uit de achttiende eeuw komt. Harry Jong heeft een opmerkelijke ontwikkeling doorgemaakt. Begonnen in de hulpverlening, is hij min of meer bij toeval in de wereld van het antiek terechtgekomen. De schaakstukken doet hij erbij uit belangstelling. Zelf schaakt hij wel, maar niet zo sterk. Hij toont een aantal spelen uit zijn winkel. Het zijn niet de topstukken die hij heeft staan. Die koopt hij voor verzamelaars. Hij weet ongeveer wie wat zoekt. Een vereniging van verzamelaars houdt via een blad onderling contact.

Harry Jong vertelt over verschillende soorten ivoor en been. Er zijn zelfs spelen gemaakt van mammoetbeenderen die in de Syberische permafrost zijn gevonden.

Mooie spelen komen uit Duitsland, gesneden in de tweede helft van de 18de eeuw. Hij toont afbeeldingen van spelen uit Japan, China, Birma, Sri Lanka en, dichterbij huis, uit Engeland en Frankrijk dat via het koloniale verleden van invloed blijkt te zijn op de Afrikaanse spelen.

Ook de islam heeft invloed. Een 19de eeuws spel uit India heeft geen paarden of mensfiguren, maar fraai gestyleerde, slanke pionvormen van verschillend formaat.

Het paard bepaalt de kwaliteit van het spel. Bij het Staunton-model straalt de open bek van de paardekop agressie uit. Scherpe kraalogen priemen de wereld in op zoek naar hapklare brokken. Wie voelt zich geen koning als hij deze dieren ment? ☞

Terug in de arena

Renzo Verwer

BIJ HET laatste open NK won ik de laagste groep. Naast een vreemde bewondering (de minst slechte der kruiken, waar praten we over?) viel mij in Dieren ook enig wantrouwen en ongeloof ten deel. Als leider krijg je vragen van andere deelnemers.

Hoe ik vandaag speelde? 'Niet zo goed, wel gewonnen', zei ik.

Op welke club zat ik? 'Geen, acht jaar terug voor het laatst'.

Waarom had ik zo lang niet op een club gezeten? 'Omdat ik daar geen zin in had.'

Hoe kwam ik dan aan zo'n lage rating? (Dit was de vraag die me zo wantrouwig gesteld werd) 'Omdat ik zo slecht speel', antwoordde ik balorig. Dat werd me niet in dank afgenomen; het diskwalificeerde de hele groep. De beste speler was ik overigens niet, dat was de nummer twee, maar die speelde te vaak remise.

Langzamerhand begon mij het idee van een club weer aan te staan. Na mijn verhuizing naar Amsterdam had ik nog regelmatig geschaakt, maar niet bij clubs. Ik las en schreef erover, maar had niet de zin om een vaste avond per week te spelen. Maar nu vroeg ik aan klanten in de schaak- en gowinkel Het Paard, waar ik werk, of ze een leuke club wisten. En zo liep ik begin september het kleine zaaltje van schaakclub Caïssa binnen. Vanaf nu zou de Schaakclub Woerden niet meer de enige club in mijn leven zijn.

Wat ik me goed herinner aan mijn clubtijd (1986-1992) is het streven naar winnen. Natuurlijk zei je wel dat je voor mooie

en leuke partijen ging, en deed je dat ook wel, maar dat is de luxe van een redelijk clubschaker. Steeds weer meewerken aan mooie winnende kunstwerkjes van je tegenstanders vervelt gauw. David Bronstein beweert dat het hem vooral om de schoonheid van het spel gaat, dat hij het competitie-element in schaken het liefst wil afschaffen.

Ik geloof hem, maar het neemt niet weg dat hij veel won en wint. Bronstein vindt het jammer dat het in het huidige topschaak zo om ratingpunten draait, dat maakt het spel kapot. Sponsors en organisaties kijken liever naar ratings in plaats van naar interessante spelers. Ze dwepen graag met categorie 15, 16, 19 of 21 en al die *bullshit*.

Die ratingneurose heerst juist op laag niveau. Dankzij het systeem van professor Elo kan iedere schaker zich vergelijken met Kasparov. Of met de buurman. Die mogelijkheid wordt volop benut! Hoeveel mensen kijken niet elke week weer of ze een plaatsje op de ranglijst opgeschoven zijn, of ze ratingpunten gewonnen hebt, of ze Jantje en Pietje gepasseerd zijn? Hoeveel weten niet alle hoge TPR's van henzelf uit hun hoofd? En bestuderen allerlei boeken om een rating van 1800, 1900, 2000 of 2100 te bereiken?

Ik heb ze ontmoet, de schakers die tegen een dergelijk cijfer opkeken, die mensen met een rating van pakweg 2000 of meer welhaast buitenmenselijke kwaliteiten toedichten. Je kunt ze blijven vertellen dat onder goede schakers net zoveel vervelende en aardige mensen zitten als onder mindere schakers, maar het is tegen dovemansoren gezegd.

Op alles voorbereid stap ik begin september het kerkzaaltje binnen waar Caïssa (Am-

sterdam) speelt. Na mij voorgesteld te hebben, daagt een man me uit voor een potje snelschaken. 'Wat is je rating?', vraagt hij als eerste. Ik zit er weer middenin.

De weken erna herontdek ik het clubschaak. Ik begrijp dat je de opening de schuld moet geven van je verlies. 'Ik moet meer aan mijn openingen doen', is de meest gehoorde kreet. Het begin van de partij is kennelijk beslissend voor het einde. Open Spaans is te gewoon, hoor ik. Van Geet is te proberen, het Hollands achterhaald. Kasparov moet weer Grünfeld-Indisch gaan spelen, anders verliest hij. Pirc, ook wel Umfizev genoemd, moet je zo en zo spelen.

Clubschaak betekent ook praten over schaken alsof je een professionele grootmeester bent. Je zegt dat een stand potremise is, dat je door tijdnood verloren hebt, dat je met wit veel beter speelt dan met zwart. Als je verliest, complimenteer je je tegenstander doorgaans niet. *Nee, je was niet in vorm, je koos de verkeerde opening, of één fout deed alles teniet.*

De wereld van het topschaak heeft een magische aantrekkingskracht op veel clubschakers. In het clubblad staan deftige verwijzingen naar grootmeesterpartijen - vooral de openingen. Ik lees het en denk aan de woorden van Fred Waitzkin, vader van een gewezen jeugdtalent: 'Alleen al in New York City zijn er honderden uitstekende maar niet exceptionele schakers die het grootste deel van hun wakende leven doorbrengen in cafés, parken, clubs en op toernooien, partijen van vijf minuten of vijf uur spelen, boeken over openingen bestuderen en niet goed weten of ze nu kunstenaars zijn of verworpenen.' (Uit: *Op zoek naar Bobby*

Fischer, Bzstoh, 1994). En dan had Waitzkin het nog over spelers die sterker zijn dan de meeste clubspelers.

Ook in Nederland zie je dit verschijnsel. Ik zie ze komen in de winkel, mensen die nooit heel goed zullen schaken, maar wel alle boeken op (groot)meesterniveau kopen en lezen. Het heeft iets triests, maar ook iets moois, iets aandoenlijks. Ze hebben een droom. De droom om beter te worden. Terecht; je kunt altijd beter spelen. Perfectie in het spel bestaat immers niet, zelfs Kasparov-Topalov, Wijk aan Zee 1999, was niet volmaakt.

Ik schaak nu vijftien jaar. Voor wie het echt wil weten en anders maar gaat speculeren: mijn rating beweegt zich tussen de 1500 en de 1700. Een remise tegen Hans Böhm in een simultaan is één van mijn beste prestaties. Ik kan er niets van. Wereldkampioen - het enige dat op het gebied van presteren echt de moeite waard is - zal ik nooit worden. Wel blijf ik met de stukken schuiven en smijten.

Waarom? Omdat ik vreselijk veel van het spel hou. Ik smul van verhalen over schakers, verlustig me aan wilde varianten, rare trucs en curieuze wendingen. Tijdens de partij geniet ik van de opstelling van de stukken. Vaak

ook haat ik ze.

Behalve de liefde is er niets dat bij mij zulke heftige emoties oproept als het schaakspel. Herkenbaar voor mij zijn de gedachten van Jacobson in het verhaal *Mees-ter Jacobson* van Tim Krabbé: 'Ik speel net goed genoeg om te zien dat ik er niets van kan. Ik ben de slechtste schaker die ooit zoveel van schaken hield.'

Eijgenbroodtoernooi 2000

Tony Lith

Daan Zult heeft de veertiende editie van het Eijgenbroodtoernooi gewonnen. In de laatste ronde versloeg deze spelervan De Eenhoorn Breedveld die nog met een 100% score achter het bord was verschenen. Daan kwam uit op 5½ punt en zal wel weer een jaartje moeten laten lopen omdat hij boven de onverbiddelijke bovengrens van 2200 Elo uit zal komen. Van het achtmans pelotonnetje dat met 4 uit 6 nog in de race lag om een ereplaats (met bijbehorende ere-enveloppe), slaagde Michaël Wunnink erin om in de eindsprint (weer) op de gedeelde tweede plaats te eindigen.

Sterk natuurlijk, maar als dit toernooi voor een keer 's avonds en 's nachts georganiseerd zou worden, dan zou Michaël wel eens als eerste kunnen eindigen. Want dat zit er nog steeds in.

Het toernooi was nog maar 18 minuten oud, toen een lichte kreet van afschuw aangaf dat de eerste partij was geëindigd. Het was de partij A. van Garderen tegen J.E.M. Dysselbloem. Helaas zat er een fout in de notatie, anders stond dat partijtje op deze plaats.

Het ging er regelmatig hard aan toe. Zie bijvoorbeeld de partij G.M. de Niet - R.J.E. Ritsema:

1. d4 e6 2. e4 d5 3. Pd2 Pf6 4. e5 Pfd7 5. c3 c5 6. Ld3 Pc6 7. Pe2 cd 8. cd f6 9. Pf4 Pxd4 10. Dh5† Ke7 11. e†† Pxf6 12. Pg6† hg 13. Dxb8 Kf7 14. Dh4 e5 15. Pf3 Pxf3† 16. gf Lf5 17. Lxf5 gf 18. 0-0 g6 19. Lg5 Lg7 20. Db4 Dd7 21. Tac1 Pe8 22. Tfd1 Ke6 23. Txd5 Dxd5 24. De7†

Drie Caïssanen streden mee om de hoofdprijs in de laatste ronde. Elwin ging

er hard tegenaan. Hij kwam gewonnen te staan maar durfde in tijdnood niet voor het volle pond te gaan. Hij had uiteindelijk een tpr van 2024 en stevent weer af op de 2000-barrière. Hoewel hij door griep aan zijn bed was gekluisterd, gaf hij de volgende partij door.

zesde ronde

P. Hopman - E. Osterwald
Benko-gambiet

1. d4 Pf6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cb a6 5. ba g6 6. Pf3 d6 7. g3 Lg7 8. Pc3 Lxa6 9. Lg2 Pbd7 10. 0-0 Pb6 11. Ph40-0 12. Tb1 Pc4 13. Dc2 Pd7 14. Lh3 Lc8 15. Pb5 Pdb6 16. Lxc8 Dxc8 17. b3 Pe5 18. Td1 Dh3 19. f3 Tfb8 20. Pc3 Dc8 21. Pg2 Da6 22. Pf4 Pbd7 23. Kg2 Tb4 24. a3 Tb7 25. e4 Da5 26. Pfe2 c4 27. b4 Db6 28. Pf4 g5 29. Ph5 Lh6 30. h4 f6 31. De2 Pd3 32. Le3 Dd8 33. Ta1 P7e5 34. g4 Pg6 35. Th1 Pxb4† 36. h4 gh 37. Lxb6 Txb4 38. Ta2 Tb3 39. Ld2 Db6 40. a4 Dd4 41. Tc2 Tab8 42. Kh3 Tb2 43. Txb2 Txb2 44. Pd1 Pf2 45. Dxf2 Dxf2 46. Pxf2 Txd2 47. Kg2 c3 48. Pf4 c2 49. Pd3 h3† 50. Kf1 h2 51. Kg2 h1D† 52. Kxb1 Txf2 53. Pxf2 c1D†

In de slotstelling had hij nog maar één minuut over.

Ook Niek Narings was weer aardig bezig. Elders in dit nummer staat zijn verslag van de partij tegen Van der Weide sr. Zijn winst in Groningen tegen Gert Ligterink houdt u nog te goed. Hier liet hij wat kansjes liggen en eindigde in gezelschap met o.a. Elwin op de achtste t.e.m. veertiende plaats.

Inburgeren gaat soms verrassend gemakkelijk. Zo verscheen op een dag Ilka Hausmann uit Leipzig op de club. Ze versloeg meteen maar Niek en ze hoorde er direct helemaal bij. Deze dame spreekt de taal der schakers, dat is duidelijk. Ze komt daarmee heel helder over. Een aantal mensen zullen daar in de tijd dat ze bij Caïssa schaakt,

nog wel kennis mee maken. Ed Leuw viel als één van de eersten die eer te beurt.

In de volgende *kurzpartie* zien we hoe de conversatie met Ed Leuw verliep. Ed beheerst het Frans, maar Ilka ontdekte een vreemd accent:

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Pc3 Pf6 4. Lg5 Lb4 5. ed ed 6. Df3 Le7 7. Lxf6 Lxf6 8. Pxd5 Lxd4 9. 0-0-0 b6 10. Dg3 c6 11. Dxc7 Tf8 en Ed wachtte het antwoord niet af: 1-0

Zelf vond ze haar partij tegen Frans Arp interessant. Hoewel ze liever de witte stukken had gevoerd, maakte ze toch voor CN een analyse van haar partij.

Analyse Ilka Hausmann

F. Arp - I. Hausmann, ronde 4

1. e4 e6 2. Pf3 d5 3. e5 c5 4. b4 cb 5. a3 Ld7 Normaal is 5. ... Pc6 6. ab Lxb4 7. c3 Le7 8. d4 b.v. 8. ... Ld7 9. Ld3 Pa5! 10. 0-0 a6 11. Pe1 h5! 12. Ta2 Tc8 13. Te2 Ph6 =+ Bückner - Hort, FRG ch 1991.

Een nieuwer idee is 5. ... d4!?

6. ab Lxb4 7. c3 Le7 8. d4 Db6?! Mijn openingsbehandeling was altijd al bewonderenswaardig, 8. ... Pc6

9. Pa3 a6 10. Ld3 Dc7 11. Dc2 Lc6 12. 0-0 Pd7 13. Pg5 13. Lxh7!?

13. ... Lxg5 14. Lxg5 Pe7 15. h4 f6 16. ef gf 17. Lh6 Kf7

17. ... 0-0-0 18. Tfe1 e5 19. c4 en wit heeft compensatie

17. ... e5! Fritz is als altijd onverschrokken. Toch staat de zwarte koning in het

midden heel veilig, met zijn beide beste vrienden - de paarden - bij zich. b.v. 18. De2 b5 19. Dh5† Kd8 20. Lg7 Tg8 21. Dxd7 exd4 22. cxd4 Df4

18. De2 Pg6 19. h5 Tag8! Ik had eigenlijk 19. ... Pf4 gepland met de vernieling van het loperpaar, tot ik merkte dat ik na 20. Dg4 voor onoplosbare problemen sta. En zo verviel ik in diep piekeren, hoe ik activiteit tenminste kan voorspiegelen.

20. Tfe1 20. hg†? hg 21. De3 g5 22. Dh3 f5 -+

20. ... Pg8 21. Lf5 Dd6 22. De3 e5 23. g3 Pe6 24. Pb1 Te8 25. Pd2 exd4 26. cd Pg7 27. Df3 Pxf5 28. Dxf5 Pb6? Nadat ik 28. ... Txe1† 29. Txe1 Pf8 30. Lxf8 D/Kxf8 31. Te6 met +- ingeschat had, zette ik kortweg 28. ... Pb6 en stond weer in een verloren positie. De enige zet was 28. ... Pf8. Wel heeft wit ook hier het prettiger spel.

29. Txe8 29. Pf3?! Ld7 30. Pe5†? Dxe5! 31. Txe5 Lxf5 32. Txf5 Pe6-+

29. ... Lxe8 30. Ta8 Lc6 31. Pf3 Pd7 32. Pg5† Ke8 33. Ta1 += 29. Pf3+- Ld7

30. Pg5† Kg8 31. Txe8† Lxe8 32. Pe6 Kf7 33. Te1 Ld7 34. Lg7 Te8 35. Pg5† Kg8 36. Dxd7# 1-0 Een mooi eind, ofschoon ik aan de verkeerde kant van de bord zat.

Hans de Vilder en Avni Sula stelden wat teleur. Avni kreeg wellicht tegenstand van te laag niveau, maar met Hans ligt dat anders. Hij heeft zich geworpen op het gedachtegoed van de Franse bioloog Lamarck, die hoogleraar was in de leer der ongewervelde dieren. Hij wordt wel gezien als de Franse evenknie van Darwin, maar was iets eerder met het idee van een geleidelijke ontwikkeling van de soorten: het Lamarckisme. Voor de ontwikkeling van Hans zijn spel is dit niet zo erg bevorderlijk, denken we wel eens.

Een aantal Caïssanen wil liever niet her-

innerd worden aan hun verrichtingen. Ook Paul Schipper niet, die toch als sterkste Caïssaan eindigde in één van de laatste edities.

Pim Zonjee won een leuke ratingprijs, maar was toch ook niet zo tevreden over zijn prestaties. Ook Frans, Leo en Garth bromden iets onverstaanbaars over hun spel. En dan hebben we het niet eens gehad over André, Wilbert, Hans, Han, de twee Peters en Renzo Verwer die nog moet ontdekken wie dit allemaal zijn.

Maar ja, een ding staat vast. Schaken als Daan Zult is niet iedereen gegeven. Typisch zo'n speler die er geen gras over laat groeien. Hier volgt de partij uit de vierde ronde tegen J. Giliamse.

1. c4 f5 2. g3 Pc6 3. Lg2 b6 4. Pf3 e6 5. 0-0 Le7 6. d4 h5 7. d5 Pa5 8. Pe5 h4 9. de c6 10. Pf7 1-0 In de beperking toont zich de meester.

Tot slot de finalepartij, de partij tegen A. Breedveld die tot dan nog zonder puntverlies was gebleven.

1. Pf3 c5 2. e3 Pf6 3. b3 g6 4. Lb2 Lg7 5. c4 0-0 6. Le2 b6 7. 0-0 Lb7 8. d3 Pc6 9. Pbd2 d5 10. a3 d4 11. ed cd 12. b4 Ph5 13. g3 e5 14. e1 Pf6 15. Lf3 Dd7 16. Pe4 Pxe4 17. Lxe4 Pd8 18. Lxb7 Pxb7 19. Pc2 a5 20. f4Pd8 21. Df3 Pe6 22. fxe5 Lxe5 23. Tae1 Lg7 24. Lc1 Tad8 25. Te2 axb4 26. axb4

26. ... Da4 27. Lf4 Db3 28. Ta1 g5 29. Lc1 g4 30. Df5 Ta8 31. De4 Txa1 32. Pxa1

Db1 33. Te1 Dxa1 34. Dxc4 Dc3 0-1

Ik had gelukkig in de eerste ronde een helder moment. In onderstaande stelling tegen Nico Snieder had ik een beetje provocerend 20. Pf4 gespeeld en Nico speelde waar ik op hoopte:

20. ... g5? 21. Pxe6! fe 22. Dxc5† Kf7 23. fe† Kxe6 24. Lh3† Ke7 25. Pf5† en een paar zetten later gaf zwart op.

Het was een geslaagd toernooi in de Voormalige Stadstimmerwijn. Laten we hopen dat we hier voor de komende jaren onder de pannen zijn met het Eigenbroodtoernooi. Het blijft een van de leukste toernooien voor de clubschaker en met een bijna volle bak (107 deelnemers) was deze behuizing perfect. Heb dank organisatie!

Jarenlang was Jacques van den Burg één van de gezichtsbepalende mensen van het Eigenbroodtoernooi. Toen dit jaar het toernooi begon, was hij niet aanwezig als wedstrijdleider. Het was al bekend dat hij ongeneeslijk ziek was. Toch kwam het bericht van zijn overlijden op 17 december 2000 als een schok.

We zullen aan hem blijven denken als een beminnelijk mens, zo iemand waar er te weinig van zijn.

Caissa condoleert De Raadsheer en de nabestaanden van Jacques.

Het Eigenbroodtoernooi 2000

Eindstand

	elo	score	sb	wp	tpr
1 Zult, D.	2133	5,5	23	21,25	2211
2 Wunnink, M.F.	2148	5	23	19	2169
3 Holscher, P.A.C.	2017	5	22	17,25	2246
4 Breedveld, A.	2060	5	22	16,5	2172
5 Osterwald, E.	1948	4,5	23,5	16,75	2035
6 Hopman, P.	2195	4,5	23	16	2155
7 Arp, F.L.	1992	4,5	22,5	15,5	2145
8 Wilschut, P.J.	2149	4,5	22,5	15,25	2074
9 Visser, H.C.J.	2036	4,5	21	15	2145
10 Narings, N.	2162	4,5	21	14,75	2097
11 Baars, G.H.A.	1754	4,5	21	13,25	1946
12 Roosendaal, C.	2119	4,5	19,5	13,75	2021
13 Boonstra, E.	1827	4,5	19,5	13,25	2003
14 Pietrow, A.	2092	4,5	18,5	13,25	1982
15 Galjé, H.	2058	4	25	15,75	2098
16 Eijk, D. v.d.	1869	4	23,5	14,5	1967
17 Niet, G.M. de	2159	4	23	13	2042
18 Becic, Z.	1968	4	22	12,5	1886
19 Straat, E.J.	2080	4	21	13	1997
20 Hensbergen, W.	2031	4	20,5	12	2012
21 Alberts, K.	2068	4	20	13	1915
22 Loeber, R.	1920	4	19	11,25	1927
23 Zonjee, W.J.M.	1752	4	18	11	1824
24 Otto, B.	2036	3,5	22,5	12,25	1936
25 Kleeman, D.S.	1980	3,5	22	11	1927
26 Hennipman, R.	1817	3,5	22	10,75	1891
27 Ritsema, R.J.E.	1950	3,5	20	10,75	1956
28 Hausmann, mv. I.	2100b	3,5	20	9,75	1959
29 Dinteren, A.J.A. van	1710	3,5	20	9,25	1911
30 Siebelhoff, H.	1880	3,5	19,5	10,75	1824
31 Vilder, H. de	2089	3,5	19,5	10,25	1896
32 Sula, A.	2006	3,5	19,5	10,25	1930
33 Kocharyan, R.G.	1790	3,5	19,5	10,25	1800
34 Bach, A.	1818	3,5	19	9,5	1764
35 Lindeman, R.	1779	3,5	19	9,25	1851
36 Spaan, D.	1540	3,5	19	9,25	1735
37 Middelhoven, H.J.	1774	3,5	18,5	9,5	1819
38 Brekel, H.J. vd	2008	3,5	18,5	9,25	2029
39 Boer, H. de	1866	3,5	18,5	9,25	1793
40 Kruijff, W. de	1846	3,5	18	8,5	1815
41 Wastiaux, R.	1741	3,5	18	7,75	1828
42 Stins, J.	1829	3,5	17,5	9,25	1827
43 Zonne, A.	1748	3,5	17,5	9,25	1873
44 Maas, J. v.d.	1627	3,5	17,5	9,25	1775
45 Koster, G.	1664	3,5	17	8,25	1775
46 Korving, F.	1592	3,5	16,5	7,75	1699
47 Schipper, P.	1991	3	21	8,75	1879
48 Dambrink, W.	1738	3	20,5	8,5	1793
49 Koes, R.	1794	3	20	9	1756
50 Bakker, R.	1569	3	19,5	7	1801
51 Gilyamse, J.	1578	3	19,5	6	1729
52 Rienks, B.C.		3	19	8,5	1780

53 Noordijk, M.	1948	3	19	8	1822
54 Lith, T.	1624	3	19	8	1772
55 Thije, J.H. ten	1759	3	19	7,5	1679
56 Eng, H.P.M. v.d.	1692	3	18,5	6,75	1713
57 Hoff, P.	1695	3	18,5	6,5	1740
58 Kuyper, H.J.H.	1688	3	18	7,5	1678
59 Wyono, H.P.	1547	3	17,5	7,25	1681
60 Neloe, J.E.L.	1804	3	17,5	6	1746
61 Loenen, D. van	1878	3	15,5	6	1727
62 Cornelisse, T.		2,5	20	6,25	1741
63 Leuw, E.	1787	2,5	19,5	7,25	1776
64 Lubbe, R. v.d.	1672	2,5	19,5	6,75	1657
65 Twisk, A.A.	1512	2,5	19	6,25	1706
66 Reitsma, F.	1525	2,5	18	6,25	1623
67 Garderen, A. van	1818	2,5	18	5,5	1700
68 Klop, T.L.	1781	2,5	17,5	5,75	1737
69 Bettman, J.	1797	2,5	17,5	5,25	1724
70 Kenbeek, A..L	1674	2,5	17	7,25	1701
71 Klein, B.J.	1681	2,5	16,5	6,5	1560
72 Tromp, P.	1655	2,5	16,5	5,75	1692
73 Sylbing, G.	1667	2,5	16,5	5,25	1643
74 Eeghen, P. van		2,5	16,5	5,25	1634
75 Walthaus, C.	1767	2,5	16	5,25	1636
76 Marcelis, R.	1531	2,5	16	4,75	1611
77 Clausen, mv. M.G.	1264	2,5	16	4	1474
78 Hoogendyk, F.	1647	2,5	15,5	4,25	1589
79 Vellekoop, K.	1671	2,5	15,5	3,25	1661
80 Boerma, E.	1613	2,5	14,5	5	1627
81 Schut, mv. C.	1132	2,5	14	3,75	1461
82 Reemer, C.	1542	2,5	13,5	3	1569
83 Oomens, L.	1550	2,5	13	4	1503
84 Goudsmit, E.J.	1751	2	18	3,75	1647
85 Puyker, H.L.	1467	2	16,5	5	1576
86 Koefoed, P.A.	1716	2	15,5	4,75	1660
87 Verwer, R.	1650	2	15,5	3	1492
88 Werf, P. v.d.	1660	2	15	3,5	1567
89 Fluit, F.M.M. v.d.	1568	2	14,5	2,5	1456
90 Hagen, T.J.	1616	2	14	3,75	1472
91 Snieder, N.	1660	2	13,5	3,5	1559
92 Kief, R.		2	13,5	2,25	1446
93 Boer, A.A. de		2	13,5	1,5	1534
94 Sternau, A.	1882	1,5	16	5,75	1760
95 Vreeze, F de	1585	1,5	15	2,25	1459
96 Altena, F.A.	1410	1,5	14,5	1,75	1372
97 Huit, J.K. van		1,5	14,5	1	1209
98 Brink, R.	1386	1,5	14	2,25	1393
99 Dysselbloem, J.E.M.	1373	1,5	13,5	1,5	1345
100 Oranje, F.G.	1580	1,5	13	1,25	1489
101 Schol, mv. Y.	1353	1,5	12,5	2,5	1366
102 Schoonderwoerd, S.	1351	1,5	11	0,75	1374
103 Elisen, P.	1446	1	15	2	1348
104 Heerwaarden, C.J. van	1499	1	13,5	0,5	1370
105 Holl, H.	1974	0,5	16	6,25	1798
106 Hogenbirk, D.B.K.		0,5	15	0,75	1135
107 Spaan, W.A.	1511	0,5	12	0,25	1166

Jong-Caïssa

Hans Uiterwijk

Hallo jongens en meisjes,

Hoog tijd voor een verslag over de jeugdafdeling van Caïssa. De zaken gaan de goede kant op sinds we meer jeugd en meer begeleiders hebben. Tom Spits en ik zijn vast. Niek, Peter, Lucie, Ed, Paul, Eric en Pim zijn er om toerbeurt.

Welkom heten wij: Alexandra, Hiske, de tweeling Sara en Diane en Jody, een neef van Bert Wijchgel. Ook nog Sam, terwijl er nog twee nieuwe jongens aankomen. Tom is van plan om het lesgeven wat structuur te geven, en het demonstratiebord is een aanwinst. Ook de belangstelling van de ouders helpt enorm.

Ondertussen neemt de Caïssa-jeugd weer deel aan de externe competitie. Nu in een hogere klasse met een speeltijd van 1 uur p.p.p.p, en de verplichting om te noteren.

Jammer is dat Wouter net te oud is, maar we hebben Lars bereid gevonden om het vierde bord te bemannen. De eerste wedstrijd was uit tegen Abcoude 1, dat net te sterk was (1-3). Ed nog bedankt voor het vervoer en de begeleiding. De tweede wedstrijd was thuis tegen Dos-A'dam 1, vroeger een zeer zware kluit.

Bord 1. Thomas met Zwart tegen Bart Sumter. Thomas rocheert kort in een Italiaanse opzet, krijgt een zware penning op Pf6 met Lg5 en Pd5 te verduren, moet met de g-pion terugnemen waarna wit ook nog de F-lijn opent. Na stukverlies kan hij tegen een solide opererende tegenstander weinig meer uitrichten. 0-1

Bord 2. Milan tegen Rik Kroeze. Milan wint na 3. Lb5! al vroeg een stuk, raakt het weer kwijt, komt een kwaliteit achter maar gaat met Dame+ Paard in de aanval tegen de zwarte koning, wint met een fraaie paardvork de kwal weer terug, ruilt af naar

een gelijk toreneindspel waarin zwart met zijn koning te dicht bij de witte pionnen gaat staan, en Milan geeft mat met zijn toren! 1-1

Bord 4. Lars tegen Robert Groeneveld. Lars opent met wit solide, gaat met de dame op jacht op de zwarte damevleugel, wint een loper en wat pionnetjes, haalt twee paarden erbij, wint nog meer materiaal, ruilt de dames, probeert met twee torens en een loper mat te geven, haalt een dame met een promoverende pion maar zet zoveel stukken op de zwarte koning dat het pat is! Jammer. 1½-1½

Bord 3. Tim tegen Hendrik Strabbing, de langste partij van de avond. Tim staat met zwart op een gegeven moment 3 stukken achter, wint met een mooie truuk er een terug, blijft zo actief spelen dat hij er nog een wint, pakt enige pionnen en ruilt de torens zodanig dat de witte koning niet meer bij Tims vrijpionnen komt en de witte loper kan ze ook niet tegenhouden!

De eerste promotie kost wit zijn loper. Tim promoveert een andere pion tot dame, haalt met een derde pion een toren en geeft mat. We hebben gewonnen!

Nog even over het noteren. Tim doet een zet, schrijft de zet op, en drukt dan pas zijn klok in. Dat kost veel tijd. Je kan beter eerst je klok indrukken en dan pas noteren, in de tijd van de tegenstander dus!

Stand na 2 ronden:

	wp.	b.p.
Amstelveen 5	4	8
Almere 2	4	6½
VAS 2	3	5
Abcoude 1	2	4
Caïssa 1	2	3½
Amstelveen 8	1	2
DOS-A'dam 1	0	1½
VAS 4	0	1½

Donderdag 18 januari: VAS 2 - Caïssa 1

Groeten, Hans.

Alexander Luzhin en Carl Haffner: de schaker als zonderling.

Renzo Verwer

'Schaken, uitsluitend schaken had macht over hun gevoelens. Veel van de meesters waren getrouwd. Anna begon zelfs te twijfelen over de kwaliteit van hun huwelijk (...) Ze dienden hun kunst met meer hartstocht dan welke sportman, welke arts, welke professor dan ook die Anna ooit had ontmoet. Maar het gevoel liet Anna niet los dat deze meesters zich zo aan het schaakspel overgaven omdat ze op andere gebieden iets te kort kwamen.' Topschakers zijn geniale idioten. Zo is, simpel gesteld, het beeld dat bij het grote publiek leeft. Dat idee wordt bevestigd door de onlangs uitgekomen film 'The Luzhin Defence' en, in mindere mate de roman 'Carl Haffners liefde voor remise'.

Oostenrijker Thomas Glavinic (1972) schreef een prachtig boek - inclusief bovenstaand citaat. Carl Haffner staat voor Carl Schlechter, die in 1910 een WK-match gelijk speelde tegen Eduard Lasker. Deze match staat centraal. Remisekoning Schlechter stond na negen partijen met 5-4 voor en had aan remise voldoende om wereldkampioen te worden. Hij verkoos echter op winst te spelen en verloor. Hoewel je de afloop al weet, blijft de roman spannend, vooral door Glavinic' beschrijvingen van de schaakwereld, de match en van Haffner. Journalist Glavinic schildert Haffner af als een contactgestoorde man. De potentiële wereldkampioen is bovendien heel erg arm. Hij hongert zichzelf uit en brengt dagenlang door in koffiehuisen, bang door de ober weggejaagd te worden omdat hij niets bestelt. Het zijn fraaie, maar uiterst tragische scènes. Een dergelijk schrijvend beeld bevestigt natuurlijk de vooroor-

delen van de wereldvreemde schaker. Maar Schlechter was ook een rare, en Glavinic brengt het verhaal geloofwaardig.

Luzhin defence

Hoe anders is de film *The Luzhin Defence* van Marleen Gorris. De Oscar-winnares ('Antonia') verfilmd *The Defense* (met een s, inderdaad) van Vladimir Nabokov. Ik zag de film met de beroepsschakers Rob Hartoch (53), Dimitri Reinderman (28) en de niet-schaker en vertaalster Renske Schuilenga (26).

Ook in *The Luzhin Defence* gaat het om een contactgestoorde schaker. Alexander Luzhin is niet in staat tot het voeren van een gesprek over iets anders dan schaken. Tijdens het wereldkampioenschap in 1929 ontmoet hij de Petersburgse Natalia. Ze worden verliefd op elkaar en willen na het toernooi trouwen. In de voorronde start Luzhin matig, maar nadat hij en Natalia heftig de liefde bedrijven scoort hij punt na punt. In de finale ontmoet hij de Italiaan Turati, een figuur die nauwelijks belicht wordt. De partij wordt afgebroken. Luzhin ontdekt dat hij mat in zes kan geven, maar stort volledig in. Schaken maakt hem ziek - een thema dat later ook in Stefan Zweigs 'Schaaknovelle' opdook - en hij moet ermee stoppen. Natalia dwingt hem, oh tragiek, te kiezen tussen schaken of haar. Luzhin ziet geen uitweg meer en pleegt zelfmoord. Natalia wint de partij tegen Turati en zo wordt Luzhin postuum wereldkampioen. Jonathan Speelman was de schaakadviseur van Gorris, dus schaaktechnisch zou alles moeten kloppen. Maar er komen vreemde, zelfs onmogelijke stellingen in de film voor, zo melden Hartoch en Reinderman. Zo staat er een keer een witte pion op b2 en een witte loper op a1. Speelman heeft verder lelijk laten liggen,

Zie voor het vervolg pag. 35

Uitslagen externe competitie

Theo Weijers

7.11.00

Caïssa 5 - Caïssa 3 1 - 7

Alex Wunnink	0 - 1	Wilbert de Kruiff
Jan Meuleman	1 - 1	Herre Trujillo
Tony Lith	1 - 1	Nils de Rijk
Frans Oranje	1 - 1	Gerard Mulder
Leo Oomens	0 - 1	Peter Koefoed
Peter v.d. Werf	1 - 0	Steven Kuypers
Maurice Aué	1 - 0	Menno Meijer
Eric van Tuyl	1 - 0	Frans Roes

4.12.00

DOS-Amsterdam - Caïssa 5 6½ - 1½

R. Kotmans	1 - 0	Alex Wunnink
H. Newland	1 - 0	Jan Meuleman
H. Joosten	0 - 1	Tony Lith
T. Kuilman	1 - 0	Frans Oranje
D. Koster	1 - 0	Peter v.d. Werf
P. Tentscher	1 - 0	Leo Oomens
E. Goudsmit	½ - ½	Garth Sylbing
A. de Koning	1 - 0	Maurice Aué

11.12.00

Nieuwendam 2 - Caïssa 4 3 - 5

R. Kotmans	0 - 1	Peter Koefoed
H. Newland	1 - 0	Frans Roes
H. Joosten	0 - 1	Hans Uiterwijk
T. Kuilman	1 - 0	Tony Lith
D. Koster	1 - 0	Pim Zonjee
P. Tentscher	0 - 1	Stefan Steemers
E. Goudsmit	0 - 1	Bert Wijchgel
A. de Koning	0 - 1	Leo Oomens

09.09.00

Tal - Caïssa 3½ - 6½

D. Webbink	0-1	Michaël Wunnink
Ron Nep	½-½	Niek Narings
W. Luberti	0-1	Jaap Spreuw
P. Burlage	½-½	Robert Kikkert
W. Helmers	0-1	Hajo Jolles
H. Leeftang	½-½	Hans de Vilder
W. Hensbergen	½-½	Michel Kahn
J. Lubbers	1-0	Albert Riemens
H. Klein	½-½	Elwin Osterwald
J. v.d. Berg	0-1	Avni Sula

11.11.00

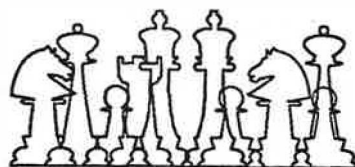
Caïssa - Euwe 3½ - 6½

Hans de Vilder	0 - 1	R. Witt
Niek Narings	½ - ½	P. v.d. Weide
Rob Kikkert	½ - ½	G.J. v.d. Hoeven
Hajo Jolles	½ - ½	G.J. Ballon
Michaël Wunnink	0 - 1	P.N. Janse
Albert Riemens	0 - 1	E.A. Hartmans
Michel Kahn	0 - 1	R. Bödicker
Elwin Osterwald	½ - ½	A.H. Hovenga
Pieter Melford	½ - ½	M. Overeem
Avni Sula	1 - 0	I. Polak

31.10.00

Caïssa 2 - Isolani 1 4½ - 3½

Lucie v. d. Vecht	½-½	P. Nikolic
Theo Weijers	0-1	M. bij de Weg
Dennis Breuker	½-½	H. ten Hoor
Bhudi Manuri	½-½	C. de Leeuw
Robert-Jan Schaper	0-1	M. Swart
Tom Spits	1 - 0	W. Kraaykamp
André Bach	1 - 0	P. Bischoff
Jildo Kalma	1 - 0	J. Peetoom

Stand externe competitie

Theo Weijers

KNSB Klasse 1A

Mp Bp

1. Groningen	4	7	27.5
2. Euwe	4	7	23
3. Philidor L'warden	4	5	21.5
4. Amstelveen 2	4	5	21
5. Caïssa	4	5	20.5
6. Tal	4	4	19.5
7. Unitas	4	3	19
8. Utrecht 2	4	2	18
9. HWP(Z)	4	1	15.5
10. Oegstgeest '80	4	1	14.5

Standen externe competitie

Theo Weijers

SGA promotieklasse

1. Euwe 3	3	6	17
2. Raadsheer 1	2	4	9½
3. Isolani 1	3	3	12
4. Caïssa 2	3	3	11½
5. Fischer-Z 2	2	3	9
6. Amstelveen 5	3	2	11½
7. Euwe 4	3	2	10½
8. Amstel 1	3	1	9½
9. Tal 3	2	0	5½

SGA eerste klasse B

1. Raadsheer 2	2	3	10
2. Nieuwendam 2	3	3	12
3. Eeuwe 5	2	2	8
4. ENPS/Quibus 1	2	2	6½
5. DCG/PCB 1	1	2	4½
6. Caïssa 4	3	2	12
7. Almere 2	1	0	3

SGA eerste klasse A

1. Gambit 1	3	6	20
2. DOS/Amsterdam 1	3	6	16½
3. Het Probleem 1	3	4	13½
4. Almere 3	3	4	13½
5. Caïssa 3	3	2	12
6. De Pion 1	3	2	9½
7. Tal 4	3	0	6½
8. Caïssa 5	3	0	4½

SGA eerste klasse D

1. De Pion 2	2	4	10½
2. Almere 5	2	4	10
3. Nieuwendam 3	2	3	9
4. De Raadsheer 4	2	2	8
5. Fischer-Z 3	2	2	7½
6. Eeuwe 6	2	1	7
7. ENPS/Quibus 1	2	0	6½
8. Caïssa 4	2	0	5½

vervolg van pag. 33

want ongeloofwaardig is ook het wereldkampioenschap dat uit een match van welgeteld één partij bestaat. Bovendien werd er overdreven nadrukkelijk gezet en op de klok geramd. Maar, stelt Hartoch terecht, 'acteurs zijn geen schakers, en schakers geen acteurs. Dus dat hou je toch. Maar het is een mooi liefdesverhaal.'

Gorris, een bekend feministe, heeft Luzhin neergezet als een 'groot klein kind' (de term is van Hartoch). Hartoch: 'Natalia vindt hem interessant omdat hij schaakt, en zo gauw ze hem heeft, moet hij stoppen met schaken. Een typisch vrouwelijke neiging.' Maar Renske Schuilenga bestrijdt dat: 'Hij moest van haar stoppen omdat schaken zijn dood werd.' Luzhin laat zich volledig beheersen door zijn passie: schaken, en later ook Natalia. Toch denk ik dat

schaken zijn grootste passie was. Luzhin fascineert en amuseert, maar komt heel onwerkelijk over. Gorris heeft het beeld van de wereldvreemde topschaker weer eens bevestigd.

Je ziet het in vrijwel elke roman en film over schaken. Kan het echt niet anders? Dimitri Reinderman: 'Je zou een soort *roadmovie* kunnen maken over Timman en Böhm in een busje, van toernooi naar toernooi reizend. Dat zou een stuk spannender zijn en voor het grote publiek een heel ander beeld van schaken geven.'

Carl Haffners *liefde voor remise*/Thomas Glavinic (vert. Gerrit Bussink). Uitgeverij Atlas, 2000. NLG 39,90

The Luzhin Defence/Marleen Gorris. Sinds 7 dec. in de bioscoop. Met o.a. John Turturro en Emily Watson. Draait in o.a. De Uitkijk.

Uitslagen interne competitie

Dennis Breuker

ronde 7			
Robert Kikkert	1 - 0	Michaël Wunnink	0 - 1
Niek Narings	1 - 0	Paul Schipper	1 - 0
Dennis Breuker	0 - 1	Lucie v.d. Vecht	1 - 0
Donald Kamphuis	1/2 - 1/2	Alex Wunnink	0 - 1
Tom Spits	1 - 0	Ed Leuw	0 - 1
Jildo Kalma	1 - 0	Margreet Ligtenberg	0 - 1
Herre Trujillo	1 - 0	Tony Slengard	0 - 1
Pim Zonjee	0 - 1	Peter Koefoed	1 - 0
Maurice Aué	0 - 1	Tony Lith	1 - 0
Renzo Verwer	1 - 0	Frans Oranje	1 - 0
Willem Neele	1 - 0	Peter v.d. Werf	1 - 0
Eric van Tuijl	1 - 0	Hans Kuiper	1 - 0
Jaap Tanja	0 - 1	Hans Puyker	0 - 1
Tafl Musovic	1/2 - 1/2	Nils de Rijk	0 - 1
Chris Leenders	1 - 0	Maarten Vonder	0 - 1
Paul Gorički	0 - 1	Jeanne Potters	0 - 1
Garth Sylbing	0 - 1	Mirjam Klinkramer	0 - 1
Henna van Keulen	0 - 1	Richard Fritschy	0 - 1
Johan v.d. Klauw	0 - 1	H. Pitt Treumann	0 - 1
ronde 8			
Lucie v.d. Vecht	0 - 1	Niek Narings	1 - 0
Tom Spits	1 - 0	Jildo Kalma	1 - 0
Tony Lith	0 - 1	Peter Koefoed	0 - 1
Hans Puyker	0 - 1	Eric van Tuijl	0 - 1
Hans de Vilder	1 - 0	Donald Kamphuis	1 - 0
Alex Wunnink	1/2 - 1/2	Hans Uiterwijk	1 - 0
Jeanne Potters	0 - 1	Renzo Verwer	1 - 0
Frans Roes	1 - 0	Willem Neele	1 - 0
Stefan Steemers	1 - 0	Louis van Staden	1 - 0
Roger Arvidsson	0 - 1	Leo Oomens	1 - 0
Michaël Wunnink	1 - 0	Tafl Musovic	1 - 0
Steve Michel	1 - 0	Floris Kalff	1 - 0
Paul Schipper	afg.	Wilbert de Kruiff	1 - 0
Ed Leuw	0 - 1	Michel Kahn	1 - 0
Margreet Ligtenberg	1/2 - 1/2	Tony Slengard	1 - 0
Rick Eckstein	0 - 1	Pim Zonjee	1 - 0
Frans Oranje	0 - 1	Maurice Aué	1 - 0
Peter v.d. Werf	1/2 - 1/2	Hans Kuiper	1 - 0
Garth Sylbing	1/2 - 1/2	Paul Gorički	1 - 0
Johan v.d. Klauw	1 - 0	Henna van Keulen	1 - 0
ronde 9			
Dennis Breuker	afg.	Niek Narings	1 - 0
Robert Kocharyan	1 - 0	Tom Spits	1 - 0
Ilka Hausmann	0 - 1	Michaël Wunnink	0 - 1
Renzo Verwer	0 - 1	Hans Kuiper	1 - 0
Lucie v.d. Vecht	1 - 0	Jeanne Potters	0 - 1
André Bach	0 - 1	Hans de Vilder	1 - 0
Steve Michel	0 - 1	Steve Michel	0 - 1
Donald Kamphuis	0 - 1	Donald Kamphuis	1 - 0
Stefan Steemers	1 - 0	Stefan Steemers	1 - 0
Johan v.d. Klauw	1 - 0	Johan v.d. Klauw	1 - 0
Pitt Treumann	0 - 1	Hans Puyker	0 - 1
ronde 10			
Robert Kocharyan	1 - 0	Robert Kocharyan	1 - 0
Michaël Wunnink	0 - 1	Michaël Wunnink	0 - 1
Dennis Breuker	afg.	Dennis Breuker	afg.
Michel Kahn	0 - 1	Michel Kahn	0 - 1
Herre Trujillo	1 - 0	Herre Trujillo	1 - 0
Tony Slengard	0 - 1	Tony Slengard	0 - 1
Ilka Hausmann	1 - 0	Ilka Hausmann	1 - 0
Lucie v.d. Vecht	1 - 0	Lucie v.d. Vecht	1 - 0
Peter v.d. Werf	1/2 - 1/2	Peter v.d. Werf	1/2 - 1/2
Steven Kuipers	0 - 1	Steven Kuipers	0 - 1
Wilbert de Kruiff	0 - 1	Wilbert de Kruiff	0 - 1
Alex Wunnink	0 - 1	Alex Wunnink	0 - 1
Maarten Vonder	1 - 0	Maarten Vonder	1 - 0
Willem Neele	1 - 0	Willem Neele	1 - 0
Mirjam Klinkramer	1 - 0	Mirjam Klinkramer	1 - 0
Margreet Ligtenberg	0 - 1	Margreet Ligtenberg	0 - 1
Gerolt Kempen	0 - 1	Gerolt Kempen	0 - 1
Jan Spoorenberg	0 - 1	Jan Spoorenberg	0 - 1
Semed Misconi	1 - 0	Semed Misconi	1 - 0
Sander Schonderwoerd	1 - 0	Sander Schonderwoerd	1 - 0
ronde 11			
Bert Wijchgel	1 - 0	Bert Wijchgel	1 - 0
Michel Kahn	0 - 1	Michel Kahn	0 - 1
Paul Schipper	1/2 - 1/2	Paul Schipper	1/2 - 1/2
Tony Slengard	1 - 0	Tony Slengard	1 - 0
Hajo Jolles	0 - 1	Hajo Jolles	0 - 1
Elwin Osterwald	0 - 1	Elwin Osterwald	0 - 1
Peter v.d. Werf	1/2 - 1/2	Peter v.d. Werf	1/2 - 1/2
André Bach	1 - 0	André Bach	1 - 0
Lucie v.d. Vecht	0 - 1	Lucie v.d. Vecht	0 - 1

Chris Leenders	1 - 0	Frans Oranje	Han Puyker	1 - 0	Leo Oomens
Pieter Melford	1/2 - 1/2	Donald Kamphuis	Willem Neele	1 - 0	Ruud van der Pol
Ruud van der Pol	0 - 1	Leo Oomens	Jeanne Potters	0 - 1	Cian O'Mahony
Jeanne Potters	0 - 1	Pim Zonjee	Ed Leuw	1 - 0	Rick Eckstein
Morad Barati	0 - 1	Jildo Kalma	Jaap Tanja	0 - 1	Garth Sylbing
Gerolt Kempen	1 - 0	Maarten Vonder	Johan v.d. Klauw	0 - 1	Remco Hillebrandt
Margreet Ligtenberg	1 - 0	Willem Neele	Paul Gorički	1 - 0	Pitt Treumann
Stefan Steemers	1 - 0	Ed Leuw			
Louis van Staden	0 - 1	Floris Kalff			
Cian O'Mahony	1/2 - 1/2	Jan Spoorenberg			
Pitt Treumann	0 - 1	Garth Sylbing			

ronde 13

ronde 12			
Hajo Jolles	0 - 1	Niek Narings	0 - 1
Michael Wunnink	0 - 1	Robert Kocharyan	0 - 1
Paul Schipper	1 - 0	Hans Kuiper	0 - 1
Elwin Osterwald	1/2 - 1/2	Michel Kahn	1 - 0
Tony Slengard	1 - 0	Rob van Slooten	1 - 0
Hans de Vilder	1 - 0	Renzo Verwer	1 - 0
Steven Kuipers	1/2 - 1/2	Dennis Breuker	1 - 0
Tony Lith	1 - 0	Eric van Tuijl	1 - 0
Ilka Hausmann	1 - 0	Maurice Aué	1 - 0
André Bach	0 - 1	Lucie v.d. Vecht	1 - 0
Frank Rohrig	1/2 - 1/2	Steve Michel	1 - 0
Mayar Orash	0 - 1	Pieter Melford	1 - 0
Gerolt Kempen	0 - 1	Margreet Ligtenberg	1 - 0
Jan Meuleman	0 - 1	Stefan Steemers	0 - 1
Jildo Kalma	1/2 - 1/2	Alex Wunnink	1 - 0
Tony Slengard	0 - 1	Niek Narings	0 - 1
Robert Kocharyan	0 - 1	Hans de Vilder	0 - 1
Herre Trujillo	0 - 1	Herre Trujillo	0 - 1
Steven Kuipers	1 - 0	Steven Kuipers	1 - 0
Hans Kuiper	1/2 - 1/2	Menno Meijer	1 - 0
Ilka Hausmann	1 - 0	Tony Lith	1 - 0
Steve Michel	1 - 0	Renzo Verwer	1 - 0
Rob van Slooten	1/2 - 1/2	Wilbert de Kruiff	1 - 0
Maurice Aué	0 - 1	Hans Uiterwijk	1 - 0
Margreet Ligtenberg	0 - 1	Pieter Melford	1 - 0
Leo Oomens	0 - 1	Donald Kamphuis	1 - 0
Pim Zonjee	1 - 0	Willem Neele	1 - 0
Chiel Reemer	1 - 0	Eric van Tuijl	1 - 0
Floris Kalff	1 - 0	Frans Oranje	1 - 0
Gerolt Kempen	1 - 0	Jeanne Potters	1 - 0
Garth Sylbing	1 - 0	Ruud van der Pol	1 - 0
Remco Hillebrandt	1 - 0	Louis van Staden	1 - 0
David Hogenbirk	0 - 1	Jaap Tanja	1 - 0
Sander Schonderwoerd	1 - 0	Johan v.d. Klauw	1 - 0

SchaakboekenSchaakboeken

Tony Lith

Tegenwoordig zwaait Renzo Verwer op gezette tijden de scepter in de Schaak- en Go-winkel 'Het Paard'. Ik ging bij hem langs om aan de weet te komen wat op het ogenblik *hot* is in de schaakwereld. Bovenop het stapeltje boeken dat Renzo liet zien lag een tweetalig boekje dat verscheen bij de tentoonstelling 'Dame aan zet'. In het inleidend hoofdstuk schetst Remke Kruk een beeld van de Arabische wereld dat opgezet blijk te zijn aan de hand van het meest simpele politiek-correcte denken. Arabische schakers worden gepresenteerd als ontwikkelde lieden, een soort kunstenaars eigenlijk, terwijl de Europese schakende ridders worden voorgesteld als botteriken die elkaar met het schaakbord de hersens

insloegen. Dergelijke dwepertij ontnemt je de lust tot verder lezen. Dan liever Hans Ree's *Schitterend schaak*. Of Eugene Znosko-Borovsky. Hij heeft niet alleen echt bestaan (lees Leo), maar blijkt ook een aantal boeken te hebben geschreven. Zijn veel geprezen *The Middle Game in Chess* uit 1938 is heruitgebracht. Voor Peter Koefoed ligt *The Immortal Games of Capablanca* van Fred Reinfield klaar. De Cubaan blijft boeien.

De meest interessante boeken leken mij te zijn: *Kramnik My Life and Games* van Vladimir Kramnik & Jakov Damsky. Voor f 72,- krijg je 178 geannoteerde partijen van de grootmeester. Ook *The road to Chess Improvement* van Alex Yermolinsky lijkt een nuttig boek te zijn. Het eerste hoofdstuk heet: *Indecisiveness is Evil*. Dat inzicht alleen al is aan de redactie goed besteed. **GR**

De stand na de dertiende ronde

Dennis Breuker

Pl.	+/-	Nr.	Speler	Part	++	==	--	Pnt	Prc	Gtg	Zw	Ex	KNSB	CLUB	GEMM	Rtng	TPR	K2R	WRD
1		9	Niek Narings	13	10	2	1	11	84	13	-1		2162	2162	1902	2188	2193	1787	160
2	+1	12	Paul Schipper	10+1	6	2	2	7	70	19	+1	2	1991	1991	1884	2014	2033	1393	159
3	+2	22	Tom Spits	7	4	1	2	4	64	17	+1	3	1839	1839	1963	1900	2067	1294	158
4	-2	46	Robert Kocharyan	10	7	3	3	7	70	18			1790	1790	1943	1903	2092	1287	157
5	-1	55	Michel Kahn	12	6	3	3	7	62	15			2090	2090	1860	2043	1951	1258	156
6		4	Michael Wunnink	12	6	3	3	7	62	20			2148	2148	1910	2104	2001	1212	155
7	+5	2	Hans de Vilder	11	6	2	3	7	63	23	-1		2089	2089	1795	2030	1894	1180	154
8	+5	29	Herre Trujillo	6	3	1	2	3	58	14		4	1819	1819	1851	1842	1911	1166	153
9	-1	11	Theo Weijers	1	1	1	1	6	1856	1856	2148	1867	2148	1142	152				
10	-1	35	Peter Koefoed	6	4	2	2	4	66	19		3	1716	1716	1895	1780	2017	1137	151
11	+7	40	Peter v.d. Werf	10	3	5	2	5	55	40		3	1660	1660	1612	1656	1648	1129	150
12	-5	28	Tony Slengard	12	6	3	3	7	62	30			1730	1730	1729	1775	1820	1101	149
13	-2	17	Elwin Osterwald	5	3	2	4	8	60	21	+1		1948	1948	1878	1979	2118	1085	148
14	+1	14	Dennis Breuker	7+1	2	2	3	3	42	18		3	1919	1919	1791	1876	1741	1074	147
15	-5	13	Hajo Jolles	5	4	1	4	8	24	+1	1	2117	2117	1840	2123	2080	1061	146	
16		49	Menno Meijer	6	2	2	2	3	50	17		3	1721	1721	1945	1767	1945	1047	145
17	-3	45	Hans Kuyper	11	5	2	4	6	54	33	+1	2	1688	1688	1692	1701	1725	1032	144
18	+3	103	Ilka Hausmann	6	4	2	4	6	66	21	+2		2112	2112	1912	2108	2034	1019	143
19	+4	16	Lucie v.d. Vecht	7	4	3	4	5	57	25	-3	2	1769	1769	1911	1817	1962	1002	142
20	+7	95	Steve Michel	10	6	2	2	7	70	47			1950	1950	1806	1964	1955	992	141
21	-2	30	Bert Wijchgel	5	2	2	1	3	60	29	+1	1	1919	1919	1721	1908	1793	985	140
22		69	Rob van Slooten	5	3	1	1	3	70	22	+1	1	1650	1650	1817	1708	1966	984	139
23	+5	10	Hans Uiterwijk	5	3	1	1	3	70	34	-1	2	1743	1743	1742	1772	1891	980	138
24	+6	7	Pieter Melford	7	4	2	1	5	71	42	-1	1	1987	1987	1700	1976	1861	957	137
25	-1	47	Wilbert de Kruijf	7	3	1	3	3	50	35	-1	3	1846	1846	1695	1807	1695	925	136
26	-9	63	Steven Kuypers	8	3	2	3	4	50	41	-2	3	1416	1416	1595	1465	1595	919	135
27	-7	42	Tony Lith	11	3	3	5	4	40	24	+1	2	1624	1624	1713	1623	1648	898	134
28	-3	8	Robert Kikkert	2	2	2	2	2	100	30			2137	2137	1849	2153	2222	880	133
29	+8	18	Donald Kamphuis	9	4	2	3	5	55	36	-1		1918	1918	1740	1881	1779	869	132
30	+2	31	Frans Roes	1	1	1	1	100	52	+1	3	1787	1787	1600	1795	1887	854	131	
31	+9	34	Pim Zonjee	9	4	5	4	4	44	37	+1	3	1752	1752	1688	1715	1649	850	130
32	+1	25	Gerard Mulder	1	1	1	1	4	50	44	-1	3	1729	1729	1678	1727	1678	833	129
33	-7	91	Renzo Verwer	9	4	5	4	4	44	28	-1	2	1600	1600	1779	1635	1739	820	128
34		54	Nils de Rijk	3	1	1	1	1	60	62	-1	3	1721	1721	1454	1694	1454	806	127
35	-6	36	Maurice Aué	9	2	2	5	3	33	27	+1	3	1603	1603	1778	1607	1656	798	126
36	+3	32	Stefan Steemers	6	3	3	3	3	50	53		2	1677	1677	1708	1685	1708	795	125
37	-6	43	Eric van Tuijl	9	3	6	3	3	33	24	-1	3	1582	1582	1753	1581	1631	786	124
38	-3	93	Chris Leenders	5	3	2	3	6	60	43	+1		1500	1500	1577	1529	1649	781	123
39	-1	58	Michiel Pos	2	2	2	2	100	62				2034	2034	1738	2046	2113	771	122
40	+11	44	Floris Kalff	4	3	1	3	75	72		1	1744	1744	1766	1777	1959	739	121	
41		6	André Bach	7	3	4	3	42	30	-1	1	1818	1818	1796	1798	1746	728	120	
42	-6	27	Margreet Ligtenberg	8	3	2	3	4	50	46			1535	1535	1583	1546	1583	723	119
43	-1	24	Jildo Kalma	8	3	1	4	3	43	46		3	1802	1802	1674	1755	1629	715	118
44	-1	20	Alex Wunnink	11	2	5	4	4	40	34	-1	1	1678	1678	1774	1689	1709	714	117
45		96	Mayer Orash	6	3	3	3	3	50	43		1	1750	1750	1697	1738	1697	704	116
46	+7	107	Gerolt Kempen	4	3	1	3	75	72	+2			1300	1300	1455	1353	1648	696	115
47	+65	112	Chiel Reemer	1	1	1	1	100	37	+1			1542	1542	1582	1559	1755	694	114
48	-1	70	Cian O'Mahony	2	1	1	1	1	75	64			1529	1529	1732	1558	1925	678	113
49		106	Jesse Kroger	1	1	1	1	100	62	+1			1300	1300	1330	1316	1508	655	112
50	+10	74	Garth Sylbing	5	3	1	1	3	70	87	+1	1	1667	1667	1327	1641	1476	646	111
51	-3	37	Frans Oranje	9	3	1	5	3	38	50	-1	1	1580	1580	1601	1556	1522	639	110
52	-6	92	Willem Neele	11	4	7	4	3	36	40	-1		1600	1600	1648	1570	1549	633	109
53	-9	39	Leo Oomens	11	4	1	6	4	40	51	-1	1	1550	1550	1679	1558	1614	617	108
54	-4	67	Robert Jan Schaper										1842	1842		1842	1842	610	107
55	-3	71	Gabor Lörinczy	1			1			-1	2	1454	1454	1950	1453	1509	598	106	
56	-2	21	Ed Leuw	10	4	1	5	4	45	49		1	1787	1787	1701	1744	1665	598	105
57	-2	110	Frank Rohrig	1	1	1	1	50	20	+1			2000	2000	1950	1998	1950	595	104
58		101	Marco Janssen	1	1	1	1	50	59	+1	1	1500	1500	1200	1490	1200	562	103	

59	102	Peter Wieling	1	1	1	50	58	-1	1200	1200	1500	1211	1500	562	102			
60	-3	83 Richard Fritschy	3	1	1	1	14	50	48	-1	1	1648	1648	1598	1646	1598	559	101
61		52 Hans Puyker	9	3	1	5	34	38	59	+1		1467	1467	1549	1465	1469	555	100
62		73 Mirjam Klijnkramer	3	1	2	1	33	44	-1			1330	1330	1563	1338	1440	540	99
63	-7	61 Jeanne Potters	13	3	2	8	4	30	43	+1		1563	1563	1620	1517	1478	534	98
64		15 Jan Spoorenberg	3	1	1	1	14	50	67	-1		1901	1901	1516	1871	1516	523	97
65	-2	26 Jan Meuleman	1					36	+1	2	1657	1657	1677	1643	1474	512	96	
66		3 Jaap Spreeuw										2225	2225		2225	2225	511	95
67		5 Avni Sula										2006	2006		2006	2006	497	94
68		19 Albert Riemens										2115	2115		2115	2115	496	93
69		23 John Franssen										1733	1733		1733	1733	495	92
70	+14	65 Rick Eckstein	7	3	4	3	42	67	-1			1457	1457	1476	1447	1426	492	91
71	+20	60 Remco Hillebrandt	3	2	1	2	66	86	+1			1926	1926	1672	1923	1795	492	90
72	-2	33 Bas Lewerissa										1810	1810		1810	1810	479	89
73	-2	41 Jan Smit										1834	1834		1834	1834	465	88
74	-2	48 Thomas Netten										1827	1827		1827	1827	464	87
75	-2	50 Hans Dirks										1821	1821		1821	1821	463	86
76	+2	59 Maarten Vonder	7	3	4	3	42	63	-1			1422	1422	1525	1428	1475	452	85
77	-3	53 Jop Dekker										1794	1794		1794	1794	448	84
78	-3	57 Eisse Mastenbroek										1627	1627		1627	1627	447	83
79	+17	51 Jaap Tanja	6	2	4	2	33	73		3	1413	1413	1487	1400	1365	444	82	
80	-4	64 John Konst									1588	1588		1588	1588	432	81	
81	-4	66 Jeroen Hoogenboom									1542	1542		1542	1542	431	80	
82	-3	68 Corneel Simoons									1561	1561		1561	1561	417	79	
83	-3	72 Piet Ruhe									1767	1767		1767	1767	416	78	
84	-19	97 Ruud van der Pol	5	1	4	1	20	65	-1	1	1300	1300	1507	1291	1267	410	77	
85	-4	75 Wam Cornelissen									1663	1663		1663	1663	401	76	
86	-4	76 Martin Nieuwenhuis									1887	1887		1887	1887	400	75	
87	-4	77 Josefien Bruijn									1152	1152		1152	1152	399	74	
88	-3	78 Robbert v.h. Kaar									2105	2105		2105	2105	385	73	
89	-3	79 Hans de Heer									1724	1724		1724	1724	384	72	
90	-3	80 Erik Beugelink									1848	1848		1848	1848	383	71	
91	-3	81 Kees Sterrenburg									2007	2007		2007	2007	369	70	
92	-3	82 Dennis Groot									1400	1400		1400	1400	368	69	
93	-3	84 Waldermar Moes									1959	1959		1959	1959	367	68	
94	-2	86 Piet Jonkman									1730	1730		1730	1730	353	67	
95	-2	87 Sjoerd Teunisse									1200	1200		1200	1200	352	66	
96	-2	88 Clemens Wenneker									1200	1200		1200	1200	351	65	
97	+7	104 Sander Schoonderwoe	2	1	1	1	50	95			1351	1351	1333	1350	1333	345	64	
98	-3	98 Bhudi Manuri	1		1			20	-1	1	1990	1990	1950	1973	1777	336	63	
99	-2	56 Tafil Musovic	4		1	3	4	12	22	2	1615	1615	1903	1606	1574	335	62	
100	-2	62 Paul Gorički	6	1	1	4	14	25	67	1	1391	1391	1568	1383	1375	327	61	
101	-2	1 Micha Leuw	1		1			20	-1		2113	2113	1950	2091	1839	300	60	
102	-2	99 Gilliano Landus	1		1			70	+1		1100	1100	1457	1097	1086	299	59	
103		94 Roger Arvidsson	7	2	5	2	28	79	+1	1	1500	1500	1463	1447	1302	290	58	
104	-3	100 Gilbert Hogenbirk	1		1					103	+1	1100	1100	1500	1098	1107	285	57
105	+1	105 Simone v.d. Berk	1		1			46	+1		1300	1300	1300	1285	1107	284	56	
106	+1	108 Samed Misconi	1		1			40	-1		1803	1803	1744	1786	1581	271	55	
107	+1	109 Morad Barati	1		1			43	+1		1800	1800	1802	1785	1608	270	54	
108	+3	111 David Hogenbirk	1		1			79	+1		1400	1400	1413	1386	1214	269	53	
109	-7	38 Louis van Staden	5	1	4	1	20	61	-1	1	1731	1731	1727	1685	1487	246	52	
110	-1	85 Henna van Keulen	2		2			86			1082	1082	1450	1073	1051	238	51	
111	-6	89 Johan v.d. Klauw	10	2	8	2	20	67			1252	1252	1476	1225	1236	229	50	
112	-2	90 Pitt Treumann	8	1	7	1	12	61	2	1200	1200	1657	1201	1328	196	49		